Griffie Gemeenteraad Utrecht
Secretariaat raadscommissie Mens & Samenleving
Postadres Postbus 16200 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 – 286 10 69 **Fax** 030 – 286 15 18
www.utrecht.nl/gemeenteraad

Gemeente Utrecht

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE VEILIGHEID, BESTUUR EN FINANCIËN D.D. 17 OKTOBER 2024

[Typ hier]

Datum verslag	21 oktober 2024
Locatie	Stadhuis, raadzaal
Verslag door	Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag	december 2024

Aanwezigen:
Ochtendvergadering
De voorzitter, de heer R. Peters, en van het college de wethouders mevrouw E. Oosters, de heer E. Eerenberg en de burgemeester mevrouw D. Dijksma en van de commissie de leden: mevrouw M. Fattal (GroenLinks), de heer D.J. van Vliet (D66), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), mevrouw H. Assen (PvdA), mevrouw R. Leever (PvdA), de heer L. van Rooij (Student & Starter), mevrouw L. de Vries (Partij voor de Dieren), de heer G. Dijkstra (EenUtrecht), de heer V. Paalman (Horizon), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer B. van Steeg (CDA), de heer Bosch (UtrechtNu), mevrouw S. Nolten (BIJ1), de heer I. Skori (DENK), de heer R. Maas (VOLT), en van de griffie de commissiesecretaris (de heer W. Overbeek, commissiesecretaris en de commissiegriffier de heer J. Lok
Middagvergadering
De voorzitter, mevrouw L. Bode en van het college de wethouders E. Eerenberg, en de burgemeester S. Dijksma en van de commissie de leden: mevrouw M. Fattal (GroenLinks, de heer M. Koning (D66), de heer D. van Bergen (ChristenUnie), mevrouw Raaijmakers (PvdA), de heer A. van Bemmel (Partij voor de Dieren), de heer G. Dijkstra (EenUtrecht), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer V. Paalman (Horizon), mevrouw T. Meerding (VVD), de heer R. Maas (VOLT), mevrouw E. Kolenbrander (Student en Starter),), de heer B. van Steeg (CDA), de heer R. Maas (VOLT) en van de griffie de commissiegriffier de heer J. Lok, en de commissiesecretaris.

Verslag openbare vergadering commissie VBF d.d. 17 oktober 2024

Aanwezigen:....- 1 -
1. Opening en mededelingen....- 1 -
2. Vaststellen agenda van 17 oktober 2024....- 2 -
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen....- 2 -
4. Verslagen....- 6 -
5. Toezeggingen/aangenomen moties in de raad met daarbij de status d.d. 17 oktober 2024....- 6 -
6. Ingekomen stukken....- 6 -
7 Raadsbrief ‘De rol van de gemeenteraad in Utrechtse participatie’....- 6 -
8 Drugs(criminaliteit)....- 17 -

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, de heer Peters, opent de vergadering om 11.00 uur en heet iedereen een warm welkom. Hij heet in het bijzonder welkom het nieuwe commissielid, de heer Lars van Rooij.

Mededelingen van de voorzitter
Wethouder Eerenberg is verhinderd aanwezig te zijn in de ochtend en in het begin van de middag.

Mededelingen vanuit de commissie
Geen.

Mededelingen van het college
Geen.

1a. Heropening en mededelingen

De voorzitter, mevrouw Bode, heropent de vergadering om 14.00 uur en heet iedereen welkom.

2. Vaststellen agenda van 17 oktober 2024

Vandaag vergadert de commissie gedurende twee dagdelen.
De voorzitter constateert dat de commissie de agenda ongewijzigd vaststelt.

3. Vaststellen van ingekomen agenderingen

3.1 Raadsvoorstel Wijzigen gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief (HUA)
Het voorstel is dit raadsvoorstel te agenderen voor de commissie van 5 december.
De voorzitter stelt vast dat de commissie daarmee akkoord gaat.
De heer Van Steeg (CDA) deelt mee dat het wat hem betreft besproken kan worden in beperkte tijd. **De voorzitter** merkt op dat die nu voor 30 minuten is geagendeerd.
Aldus is besloten.

3.2 Raadsvoorstel Verlaging fractiebijdrage ten behoeve van overschrijding presentievergoedingen voor commissieleden
De voorzitter deelt mee dat de onderliggende stukken uiterlijk 21 november zullen worden ontvangen.
Het voorstel is voor 45 minuten te reserveren voor de bespreking. Aldus is besloten.

3.3 Raadsvoorstel Verordening gemeentelijke ombudsman & Raadsvoorstel Aanpassing Mandaatregeling en de overige verordeningen i.v.m. instelling gemeentelijke ombudsman
De voorzitter deelt mee dat de onderliggende stukken uiterlijk 21 november zullen worden ontvangen. Het voorstel is 30 minuten te reserveren voor de bespreking.
Mevrouw Assen (PvdA) deelt mee dit voorstel te willen bespreken.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) denkt dat het vragen kan oproepen; hij verwacht dat 45 minuten nodig is voor de bespreking.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) verwacht dat de te reserveren tijd van 45 minuten afdoende zal zijn voor de bespreking. **De voorzitter** concludeert 45 minuten te zullen reserveren.

De voorzitter deelt mee dat een tweetal voorstellen is gedaan voor technische besprekingen.

Hij kondigt een vertrouwelijke technische sessie aan aangeboden door de burgemeester. In deze technische sessie zal de politie *de raad informeren over het eenheidondermijningsbeeld.* **De voorzitter** constateert dat een meerderheid in de commissie daaraan behoefte heeft. Hij stelt de bespreking voor op de Raadsinformatiebijeenkomst van 26 november.

Verder ligt er een voorstel voor van wethouder Streefland; zij biedt de raad aan naar aanleiding van een eerder ingediende motie *een technische sessie aan over de controlerende mechanismen bij VTH om discriminatie te voorkomen*. Deze uitnodiging wordt ook doorgeleid naar de woordvoerders van JWCS. **De voorzitter** constateert dat aan bespreking behoefte bestaat. Hij stelt voor op de Raadinformatiebijeenkomst van 26 november. Aldus is besloten.
Mevrouw Nolten (BIJ1) verneemt desgevraagd van **de voorzitter** dat de technische sessies niet gelijktijdig worden gehouden.

3.4 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst ingekomen raadsbrieven
De voorzitter deelt mee dat op basis van de Raadsinformatiebijeenkomst van 8 oktober een tweetal agenderingsvoorstellen zijn ingediend:
Mevrouw Nolten (BIJ1) licht toe dat een Raadsinformatiebijeenkomst is georganiseerd naar aanleiding van de motie bij de Voorjaarsnota *om te stoppen met het beboeten van buitenslapers en het artikel te verwijderen uit de APV*. Haar fractie heeft verschillende partijen in de stad gesproken; de behoefte is daarover in debat te gaan.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat deze agendering van BIJ1 naar aanleiding van een motie is die al was al ingediend en verworpen. Vorige maand is er een debat geweest bij een commissie JWCS over ditzelfde onderwerp. Hij vroeg zich af richting BIJ1 wat er veranderd is aan de situatie waardoor dit opnieuw besproken moet worden.
Mevrouw Nolten (BIJ1) licht toe dat de situatie bijzondere was; er was een raadsmeerderheid. De burgemeester heeft de raad op het hart gedrukt hierover uitgebreider in debat te gaan. Daaraan heeft haar fractie gehoor gegeven door dit in te plannen. Haar fractie gaat specifiek kijken naar het artikel in de APV die hierover gaat.
De voorzitter ziet een groot aantal namen onder deze agendering staan. Hij verwacht dat deze discussie zal plaatsvinden hij vraagt of de heer Van Bergen nog een opmerking heeft.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) stelde een vraag ter informatie; het was niet zijn intentie om in discussie te gaan. Hij benadrukt dat dit onderwerp ook al besproken is in de commissie JWCS sinds de oproep van de burgemeester om hierover in debat gaan. Hij legt de vraag voor waarom dit nu ook in deze commissie weer besproken moet worden.
Mevrouw Nolten (BIJ1) merkt op dat het haar specifiek gaat om de APV-wijziging; dat is een onderwerp van de burgemeester. Zij had dit het liefst afgehandeld bij de Voorjaarsnota. Zij merkt op dat zes partijen hebben meegeagendeerd.
De voorzitter stelt voor de prioriteiten straks te stellen in verband met de agenda.
Mevrouw Meerding (VVD) vraagt hoe te handelen wanneer partijen een afwijkende mening hebben.
De voorzitter licht toe dat een aanvullende agendering mee geagendeerd wordt. Hij stelt voor 90 minuten uit te trekken voor de bespreking.

Mevrouw Nolten (BIJ1) deelt mee dat EenUtrecht toegevoegd wordt aan de agenderende partijen.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) heeft de indruk dat 90 minuten aan de korte kant is, ook gezien de te verwachten aanvullende agendering.
De heer Paalman (HORIZON) deelt mee, mee te doen met de agendering.
De heer Van Steeg (CDA) twijfelt over of een aanvullende agendering nodig is. De Raadsinformatiebijeenkomst was hierover duidelijk en dilemma's en keuzes waren ook duidelijk. Hij denkt dat het mogelijk is dit te bespreken in 90 minuten.
De heer Maas (VOLT) sluit zich aan bij de agendering.
De voorzitter zet dit op de agenda voor 90 minuten. Hij stelt voor dat de VVD samen met het CDA een aanvullende agendering schrijft. Dan is 5 december niet mogelijk; dan wordt ook de raadsbrief Handhavingdossier Binnenstad besproken, ingepland voor 90 minuten. Dan gaat deze raadsbrief naar januari.
Mevrouw Nolten (BIJ1) had al aangegeven dit onderwerp zo snel mogelijk te willen bespreken, juist ook omdat het winter en kouder wordt. Zij wil het ertoe leiden dat dan niemand beboet wordt voor noodgedwongen buiten slapen. Zij verneemt graag wanneer er een andere mogelijkheid is dan januari.
De voorzitter parkeert deze beoogde agendering.

De Veiligheid van thuiswedstrijden van FC Utrecht
De heer Van Steeg (CDA) denkt dat het goed is in de commissies spreken over wat te doen is om de veiligheid rond de thuiswedstrijden van FC Utrecht te verbeteren. Een aantal partijen heeft gezegd daarvoor voorstellen te willen doen. Hij agendeert dit onderwerp graag. De partijen die mee agenderen zijn: ChristenUnie, D66, VVD, VOLT, EenUtrecht, UtrechtNu, Horizon en de PvdA. **De voorzitter** bevestigt deze namen te hebben doorgekregen. Hij stelt voor 60 minuten te reserveren.

De voorzitter deelt mee dat in de raad enkele agenderingen zijn ontvangen
De evaluatie continuïteit zaaksysteem ingediend door de heer Paalman.
De heer Paalman (HORIZON) licht dit agenderingsvoorstel toe. Het onderwerp is iets breder dan zoals verwoord in de brief. De aanleiding is de brief die de raad vorig jaar ontving. Hij vindt het ongelooflijk belangrijk dat goed gelet wordt op de informatiesystemen in de huidige tijd. Het gaat wat hem betreft om de digitale gezondheid van de gemeente.
De voorzitter legt de vraag voor of meer partijen dit willen agenderen
De heer Van Steeg (CDA) vindt dit een nogal technisch onderwerp. Dat neemt niet weg dat hij het belangrijk vindt om met enige regelmaat stil te staan bij de ICT van de stad. Hij vraagt of het mogelijk is op een andere manier nog geïnformeerd te worden ter voorbereiding op het debat. Hij ziet dat de investeringen ICT achterblijven en dat het traag gaat.
De voorzitter doet de suggestie een aantal schriftelijke vragen op te stellen die dit onderwerp politieker kunnen maken om naar aanleiding daarvan het debat te kunnen agenderen.
De heer Paalman (HORIZON) antwoordt bevestigend. Hij nodigt andere partijen uit schriftelijke vragen te stellen.
De voorzitter verneemt van de heer Paalman dat hij informatie op schrift zal stellen. De vraag is dan of er aanleiding is daarover een debat te voeren.
De heer Paalman (HORIZON) verwacht dat de vraag hoe het mogelijk is dat een dergelijk belangrijk systeem plotseling niet meer onderhouden wordt, een politiek

debat kan opleveren. Ook de vraag hoe dit toekomstbestendig te maken zodat dit niet meer gebeurt, is zijns inziens een politiek debat waard.
De heer Bosch (UtrechtNu) legt de vraag voor of het mogelijk is het college te vragen een technische bijeenkomst organiseren over dit onderwerp en naar aanleiding daarvan de raad dit politiek te laten maken.
De voorzitter ziet meerdere partijen die behoefte hebben aan een technische bijeenkomst. Het CDA, de VVD en misschien ook de heer Bosch. De voorzitter vindt het aantal partijen niet veel; de vraag is of hiermee de commissieagenda belast moet worden; die agenda is redelijk vol. Zijn suggestie is dit gezamenlijk te regelen.
De heer Paalman (HORIZON) gaat ermee akkoord.
De voorzitter reserveert 15 minuten voor de bespreking in de commissie.

Raadsbrief Evaluatie burgerberaad Jaarwisseling
De heer Van Vliet (D66) licht deze beoogde agendering toe. Bijna alle aanwezige partijen agenderen mee. Misschien is het mogelijk dit onderwerp door te schuiven naar begin volgend jaar in plaats van 5 december.
De voorzitter doet de suggestie dan ook te evalueren tegen de jaarwisseling aan.
Mevrouw Meerding (VVD) sluit zich aan bij de agendering.
De voorzitter stelt voor in afstemming met de commissie hiervoor 120 minuten uit te trekken in de vergadering in januari.

Raadsbrief Stop Samenwerking Dawahgroep
De heer Skori (DENK) licht toe deze raadsbrief te willen agenderen om in debat te gaan met de burgemeester over het stopzetten van deze samenwerking en dat dit het zoveelste geval is dat de gemeente zich bemoeit met een spreker in de stad:
Mevrouw Meerding (VVD) brengt een aanvullende andere agendering in om aldus met de agendering mee te doen.
De heer Bosch (UtrechtNu) sluit zich bij de VVD aan.
De heer Van Steeg (CDA) sluit zich aan bij de aanvullende agendering.
De voorzitter stelt voor 45 minuten uit te trekken voor de bespreking.
In afstemming met de commissie concludeert hij hiervoor 60 minuten uit te trekken.
Verder zijn er geen agenderingsvoorstellen.
De voorzitter gaat in op de te stellen prioriteiten.
Op 5 december is de ochtend gevuld met Utrechts archief, fractievergoedingen en de Ombudsman. En de middag is tot nu toe gevuld met Handhavingdossier Binnenstad voor 90 minuten met de beschikbare ruimte op de agenda van 60 minuten.
Dan resteren FC Utrecht Veilig en de Dawahgroep.
De heer Van Steeg (CDA) zou de voorkeur geven aan de actualiteit en de Dawahgroep dan te behandelen.
De voorzitter concludeert dat de Dawahgroep naar 5 december gaat.
Het burgerberaad Jaarwisseling gaat naar januari. Het zaaksysteem van de heer Paalman gaat ook naar januari.
De agendering beboeten buiten slapers staat als enige nog open. De voorzitter deelt mee dat het de commissie vrij staat om daarvoor een extra dagdeel in te plannen. Afgesproken is dat niet te doen. De voorzitter wil daarin enigszins consequent zijn.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt hoe de agenda eruit ziet in januari.
De voorzitter deelt mee dat in januari drie dagdelen in te plannen zijn. Daarin zit ruimte. Hij vraagt wat dit doet met het voorstel voor de agendering van Buitenslapers.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) voelt mee met mevrouw Nolten dat dit urgentie verdient. Hij kan niet van alle leden van de commissie verwachten dat ze aanwezig zijn op pakjesavond.
Mevrouw Nolten (BIJ1) vraagt of er een mogelijkheid is om uit te wijken naar een andere dag dan 5 december zo dat haar onderwerp dit jaar nog te bespreken is.
De voorzitter vraagt of er voorstanders zijn om een dagdeel te zoeken in december 2024. Hij ziet dat slechts één commissielid daarvan voorstander is.
Hij concludeert dat dit onderwerp besproken wordt in januari.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) merkt op dat 90 minuten gepland is voor het Binnenstaddossier; destijds was het de inschatting dat veel fracties inbreng zouden hebben. Mogelijk zitten veel fracties hier hetzelfde in en is 60 minuten dan reëel.
Mevrouw Assen (PvdA) houdt het voor mogelijk beide onderwerpen overdag te doen wanneer iets geschoven wordt in de tijd. Zij zoekt daarvoor een meerderheid.
De voorzitter vraagt wat dan het voorstel is. Hij recapituleert wat tot nog toe op 5 december is gepland.
De heer Van Steeg (CDA) vindt het niet verstandig om het Handhavingdossier naar 60 minuten terug te brengen. Hij doet de suggestie de commissie eerder te laten beginnen; dat valt dan gelijk met de commissie Financiën. Dat zijn andere onderwerpen.
De voorzitter deelt mee dat er woordvoerder zijn die én Financiën en Veiligheid doen. Het voorstel is Buiten slapers in januari te bespreken. Hij heeft ook nog geen haalbaar voorstel gehoord voor december.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) stelt voor de agendering van de Dawahgroep te verplaatsen naar januari en een half uur in te korten op het Handhavingdossier; dan is Buitenslapers toch nog in december te bespreken.
De heer Skori (DENK) wil dit in december doen gezien de actualiteit.
De heer Bosch (UtrechtNu) verneemt desgevraagd van **de voorzitter** dat de raadsvoorstellen een fatale termijn hebben
De voorzitter concludeert dat Buitenslapers naar januari gaat.

4. Verslagen

Ter vaststelling:
Conceptverslag commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën op 19 september 2024
Geen opmerkingen; conform vastgesteld.

5. Toezeggingen/aangenomen moties in de raad met daarbij de status d.d. 17 oktober 2024

Ter vaststelling:
- Lijst aangenomen moties commissie Veiligheid, bestuur en Financiën 17 oktober 2024
- Lijst toezeggingen en moties commissie Veiligheid, bestuur en Financiën 17 oktober 2024

. Geen opmerkingen, geen vragen. Aldus vastgesteld.

6. Ingekomen stukken

Geen.

7 Raadsbrief ‘De rol van de gemeenteraad in Utrechtse participatie’

Wethouder: Oosters, Beleidsterrein: Participatie
Geagendeerd door: Ruud Maas (Volt) Fred Dekkers (GroenLinks), Sjaak van Bemmel (PvdD), Dirk-Jan van Vliet (D66) Gert Dijkstra (EenUtrecht) Bert van Steeg (CDA) Derk van Bergen (ChristenUnie), Tess Meerding (VVD), Ruben Snijder (S&S)

Het doel van de agendering is het in breder verband bespreken van het adviesrapport van de adviescommissie Participatie. Dat rapport is bedoeld als gespreksopener om onderling te reflecteren op de rol van de gemeenteraad in participatieprojecten en de dilemma's die raadsleden daarin (kunnen) tegenkomen. Ook wil de raad met de wethouder in gesprek over wat die rol van de raad mogelijk betekent voor participatiebeleid en -processen van de gemeente en of hier bijvoorbeeld nadere afspraken met elkaar over willen maken.

De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda. (zie hierboven). De bespreking is in één termijn.

De commissie

De heer Maas (VOLT) is blij met het rapport met de daarin geformuleerde waarden omtrent de participatieprocessen. Wat hem betreft moet de rol van de raad concreter. Hij refereert aan het rapport van de Rekenkamer uit 2023. Zijn fractie zal die waarden gebruiken om in de naaste toekomst na te gaan of het proces goed verloopt. Zijn fractie houdt zich ook vast aan de communicatie richting de bewoners. Hij is benieuwd hoe de wethouder dit ziet en hoe zij haar rol ziet in participatieprocessen. Zijn fractie heeft uitgebreid nagedacht over de specifieke rol van de raad vooraf, tijdens en achteraf. Wat hem betreft moet de gemeenteraad een formele instemmende rol hebben. Een rol die in het raadsbesluit wordt genoemd waarbij formeel de raad instemt met het participatieproces. Zijn fractie is er voorstander van om dit nader te bespreken en vast te leggen. Hij beseft dat dat niet bij alles gaat lukken. Hij zoekt naar een weg om iets meer spelregels daarin te krijgen en daaraan richting te geven; hij is benieuwd hoe de wethouder dit ziet.

Mevrouw Meerding (VVD) hoort de heer Maas zeggen dat dit meer vastgelegd moet worden, ook in het raadsvoorstel. Zij vraagt informatief meer toelichting daarop.

De heer Maas (VOLT) vindt dit een vraag naar een discussie die nog gevoerd moet worden in de raad. Hij refereert aan het kompas zoals is geformuleerd in Samen Stad Maken. In de raad heerst de vrees alleen te gaan peilen; hij zou nader willen onderzoeken hoe dit vorm te geven.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat de wethouder heeft toegezegd inhoud te geven aan de vormgeving van het participatieproces met een voorstel. Hij verbijzondert daarvan de beschrijving van de rol van de raad en het beoogde besluit. Dit laatste vindt hij niet wenselijk. Hij vraagt of de heer Maas dat anders ziet.

De heer Maas (VOLT) ziet dat niet anders. Het ging hem om het proces voorafgaande aan de participatie. Hij bevestigt dat de wethouder daarvan al een deel heeft toegezegd. Hij wil dat concreter maken.

Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn. Hij concludeert dat het nog niet duidelijk is hoe hiermee om te gaan als stadsbestuur. Bekend is wel dat alle Utrechters de gemeente vertellen dat het beter moet. Daarom is hij voorstander van de handhaving van de Adviescommissie Participatie en de door EenUtrecht aangedragen critical friends als sparring partners, om zowel de raad als de wethouder als de ambtenaren te dienen en daarmee participatie in Utrecht tot een groot succes en toekomst te maken en naar hij hoopt een bijdrage te leveren aan het verbeteren van het vertrouwen in Utrecht, zowel in de raad en als in de gemeente in het algemeen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) refereert aan de zeven dilemma's, smal (de burgerparticipatie) en breder (de overheidsparticipatie; de wijze waarop de gemeente

deelneemt aan wat van de gemeenschap is). Hij vraagt of VOLT het in de adviescommissie vooral breed wil trekken.
De heer Maas (VOLT) antwoord bevestigend; hij wil het vooral heel breed trekken.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) hoort de heer Maas zeggen dat hij de participatiecommissie een meer permanente status wil geven. Hij vraagt hoe de heer Maas daaraan invulling wil geven; wat is de vraag, wat is de opdracht, hoe ziet dat er uit?
De heer Maas (VOLT) zet uiteen dat de opdracht aan de adviescommissie is te dienen als een niet-politieke commissie die de wethouder en de ambtenaren van advies kan voorzien in passende trajecten. Waar het gaat om meer permanent, stelt hij voor dat eerst uit te proberen. Er zijn nog veel onzekerheden.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) is benieuwd te vernemen wat het uitproberen inhoudt; over welke termijnen gaat het dan? Zij vraagt naar het voorstel van de heer Maas.
De heer Maas (VOLT) maakte zich daarover nog geen gedachten. Wanneer een adviescommissie permanent gemaakt wordt, hoort daar een evaluatietermijn bij. De vraag daarbij is hoe zinvol de commissie zal zijn.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) deelt dat met de heer Maas. Ook haar fractie is er nog niet zeker van of voortzetting van de adviescommissie zin heeft.
Mevrouw Leever (PvdA) ziet nog niet hoe de adviescommissie voor het grote succes gaat zorgen; zij vraagt of de heer Maas daarop kan ingaan.
De heer Maas (VOLT) zet uiteen dat de adviescommissie als een sparringpartner gaat dienen. Hij wil blijven sparren met de ambtenaren en de wethouder om op die manier een breed gedragen niet-politieke bijdrage te leveren. Hij denkt daarmee succes te kunnen boeken.

Mevrouw Fattal (GroenLinks) bedankt de adviescommissie voor haar rapport. Zij vindt dat rapport ongelooflijk mooi waarin duidelijk het ingewikkelde van het alom bekende wordt onderscheiden. Waarover moet het bestuur nog verder spreken? Voldoende aanleiding bestaat om naar de rol van de raad te kijken in de participatieprocessen. De raad heeft hierin een hele belangrijke rol.
Kritisch moet gekeken worden naar de startdocumenten. Die documenten moeten zowel voor de raad als voor de betrokkenen transparant zijn. De raad moet zichzelf de vraag stellen of datgene wat gedaan wordt, bijdraagt aan de transparantie, de eerlijkheid ervan en een betere uitkomst van het proces.
Raadsleden kunnen tijdens het participatieproces diverse rollen aannemen. Wat haar fractie betreft moet daarmee terughoudend worden omgegaan, zoals ook in het rapport is beschreven. De raad moet zodra de raad zich inmengt, transparant zijn over zijn eigen rol, zijn doelen, constant nadenken over hoe het proces hiermee te verbeteren in plaats van het te verstoren.
De aanbeveling om een zekere afstand te bewaren en hoe te handelen bij signalen over dat het proces niet goed loopt, zijn wat haar betreft helpend. Wat haar fractie betreft is een Raadsinformatiebijeenkomst niet een formeel onderdeel van de participatie. Een Raadsinformatiebijeenkomst is er vooral voor bedoeld om de raad te informeren. Bij afsluitende besluitvorming in de raad, moet de raad inzichtelijk maken wat de raad met de inbreng in het participatieproces gaat doen, hoe de raad de belangen tegen elkaar afweegt. Voor dat alles is een goede informatievoorziening nodig en voortdurend leren en reflecteren en vooral eerlijk en duidelijk zijn in gesprek met de bewoners over wat gedaan gaat worden.

De heer Maas (VOLT) vraagt hoe de fractie van GroenLinks ziet dat het participatieproces op dit moment ervaren wordt bij burgers in Utrecht; zou daarin iets moeten veranderen zo dat die doelstelling ook gehaald wordt?
Mevrouw Fattal (GroenLinks) vindt het ingewikkelde hierin dat de raad zich laat informeren en dat de raad de signalen die hij opdoet al of niet gaat meenemen in zijn inbreng. Er is wel een verschil tussen wat gezegd wordt tegen iemand die zich betrekt bij een participatie; dat burgers het voorliggende fundamenteel kunnen veranderen, of dat zij zich kunnen uitspreken. Zij begrijpt dat er geen eenduidigheid zit in wat politieke partijen daarmee doen. Wat haar betreft mag de raad zich bewust zijn van de verschillen die zich voordoen in de benadering van politieke partijen.
De heer Maas (VOLT) kan zich volledig vinden in de zoektocht. Hij vraagt of GroenLinks ook ideeën heeft over hoe dit te veranderen is. De keuzevrijheid van partijen in participatieprocessen blijft bestaan. Dat leidt tot deze onduidelijkheid.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) merkt op dat een van de dingen die in het rapport staan is, dat de adviescommissie graag verder wil om dit soort gesprekken te kunnen voeren over de rol van de raad in dit soort processen. In haar fractie was geen overeenstemming over de rol van de raad in een dergelijk proces. Zij vindt het prima hoe nu neutraal gecommuniceerd wordt over Raadsinformatiebijeenkomsten in de brief die voorligt; het gaat wat haar betreft nu om het informele contact tussen een raadslid en een bewoner. Daarover moet de raad het brede gesprek aangaan.
De heer Van Vliet (D66) vraagt of hij goed begrijpt dat GroenLinks zegt “stel dat er nog een participatieproces loopt, de raad terughoudend moet zijn met het organiseren van Raadsinformatiebijeenkomsten”.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) zet uiteen dat GroenLinks zegt wat in het rapport is geschreven; zij zou daar terughoudend mee willen zijn. Wat haar fractie betreft moet het participatieproces zo zuiver mogelijk zijn gang gaan en de raad zich bewust zijn van wat het raadslid doet. Voorzichtigheid is geboden met het koppelen van een Raadsinformatiebijeenkomst aan een participatieproces. Tegelijkertijd kan de raad er wel iets meer doen wanneer de raad signalen krijgt dat een participatieproces niet goed loopt. Haar fractie sluit zich daarin aan bij wat hierover in het rapport is gezegd: daarmee terughoudend en voorzichtig te zijn.
Zij vervolgt haar inbreng in haar termijn met in te gaan op de geboden eerlijkheid en duidelijkheid in de gesprekken die de raad voert met bewoners. Daarom vindt haar fractie het nuttig om de adviescommissie voort te zetten. In het rapport zijn dilemma's geschetst waarover raadsleden het niet eens zijn, zeker waar het gaat over de gesprekken die de raad voert op de rol die de raad aanneemt bij die participatie. Zij refereert daarbij ook aan de inbreng van de heer Maas. De adviescommissie moet wat haar betreft bijdragen aan een dergelijk gesprek en een zelfreflectie naar de raad. Het moet niet een plek worden waar partijpolitieke ideeën worden geplugd. Het gaat haar om de verantwoordelijkheid van de raad.
De heer Van Steeg (CDA) licht toe dat zijn dilemma is dat het gesprek over de rol van de raad niet gevoerd zou moeten worden in een adviescommissie, maar wel in het debat in de raad. Hij merkt op dat het wel heel snel politiek wordt.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) betwijfelt of zij het daarmee volledig eens kan zijn. Zij begrijpt goed wat de heer Van Steeg zegt. Tegelijkertijd vindt zij het niet lopen langs de normale partijlijnen die hier zijn. Haar fractie is ook niet volledig eensluidend over de opstelling van raadsleden in participatieprocessen. Zij vindt dat ook iets persoonlijks. Zij vindt het niet per se een partijpolitieke kwestie.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat met dit in het achterhoofd, de vraag zal zijn wat de adviezen van een dergelijke commissie waard zijn. Het kan in het politieke debat heel anders liggen afhankelijk van de positie die een raadslid inneemt; een adviescommissie kan weinig zeggen over hoe een debat in de raad is gelopen.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) ziet de meerwaarde van deze adviescommissie juist in de collectie van diverse partijen, die het dagelijkse “politieke gedoe” overstijgt, en van daaruit adviezen kan geven over de rol van de raad in een participatieproces. Het mooie is dat het met een adviescommissie uit de politieke sfeer gehaald wordt; in deze commissie zitten mensen namens zichzelf. Het resultaat daarvan is ook zichtbaar. Wat haar betreft is het rapport goed gebalanceerd waarin de belangen van elk raadslid goed vertegenwoordigd zijn.
De heer Bosch (UtrechtNu) vraagt of mevrouw Fattal het met hem eens is dat de adviescommissie Financiën en Control ook goed werkt, ondanks dat ook die commissie niet politiek is. **Mevrouw Fattal** (GroenLinks) is het ermee eens.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vindt het fijn dat dit advies nu voorligt. Zij vindt het goed dat hiervoor de tijd is genomen en nu stil te staan bij de eigen rol van de raad. Dat kan helpen het werk gedegen te doen.
Zij vindt het logisch dat niet alle raadsleden in een mal te gieten zijn voor wat betreft houding en insteek. Zij refereert aan de desbetreffende inbreng van VOLT en beaamt dat het lastig is om spelregels op te stellen. Zij deelt met die fractie dat het goed is daarover na te denken. Zij merkt op dat niet alle fracties vertegenwoordigd waren in de adviescommissie. Zij is benieuwd naar de reflectie van woordvoerders die geen zitting hadden in deze commissie.
Voor haar geldt dat het vooral van belang is dat de communicatie richting inwoners helder is; de inwoners moeten weten wanneer een participatieproces loopt en wat daaronder valt en wat daaronder niet valt zoals dat wat daarin te verwachten is van de raad en van de raadsleden. Zo is het lang niet altijd duidelijk wat de Raadsinformatiebijeenkomst inhoudt. Zij refereert aan de desbetreffende inbreng van GroenLinks. Zij constateerde dat dat verwarring kan scheppen; Raadsinformatiebijeenkomsten vormen geen onderdeel van participatieprocessen maar wekken wel die indruk bij inwoners. Zij beschouwt het advies als een spiegel voor raadsleden om na te gaan hoe en vooral op welk moment de raad zijn werk moet doen en dat raadsleden elkaar kunnen ondersteunen in het ontwarren van warrige processen.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) benadrukt dat Raadsinformatiebijeenkomsten geen onderdeel vormen van participatieprocessen.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) deelt dat met heer Van Bergen; inwoners zien die wel vaak als een onderdeel van participatieprocessen.
Haar fractie ziet het als de rol van de raad om toe te zien of in een participatieproces alle betrokkenen worden meegenomen, of alle stemmen gehoord worden. In het advies wordt gesproken over het meenemen van de ongehoorde stem. Dan gaat het wat haar fractie betreft niet alleen om die ongehoorde stem van mensen maar ook om die van dieren en van de natuur.

De heer Van Vliet (D66) vindt dat kanalen gegraven moeten worden naar de macht, voordat de revolutie uitbreekt. Hij parafraseert hiermee een uitspraak van Hans van Mierlo, de oprichter van D66.

De raad als volksvertegenwoordiger kan een dergelijke kanaal zijn; zijn fractie constateert dat dit kanaal niet altijd voldoende is. Dit wordt getoond door de dalende opkomst bij verkiezingen, dit ondanks het harde werken van deze gemeenteraad. Zijn fractie kan zich grotendeels vinden in de adviezen van de commissie, maar ziet zoals de adviescommissie zelf dat participatie een levend project blijft en nooit klaar zal zijn. In elke nieuwe tijd zijn er nieuwe ongehoorde stemmen voor wie nieuwe kanalen gegraven moeten worden. Wat hem betreft moeten de volksvertegenwoordigers zich dat steeds realiseren. Daarom moeten de raadsleden altijd het gesprek aangaan met elkaar over welk kanaal op welk moment gegraven moet worden. Hij ziet dit debat als een start- en een eindpunt voor besluitvorming. Hij sluit zich aan bij de inbreng van VOLT hierover: in die vorm de adviescommissie Participatie te kunnen doorzetten.
Hij refereert aan het in het rapport benoemde dilemma over de rol van de raad als Volksvertegenwoordiger. Wat zijn fractie betreft is het belangrijk dat zodra er politiek bedreven wordt, het zoveel mogelijk hoort te gaan over het algemeen belang. Dat geldt niet alleen voor de volksvertegenwoordiger maar ook voor bewoners in het participatieproces. Hij vraagt het college of het college ook het participatieproces in de volle breedte ook ziet als een manier om bewoners met elkaar te laten reflecteren over het algemeen belang en op basis daarvan tot besluiten te komen.
Zijn fractie vindt de rol van de gemeenteraad tijdens participatieprocessen vooral terughoudend te blijven; als er een participatieproces is, is er al een kanaal gegraven en het is vooral verwarrend als de raad daar doorheen banjert.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vraagt of D66 het met haar deelt dat de natuur en de dieren ook gerekend worden tot de ongehoorde stemmen.
De heer Van Vliet (D66) denkt dat wanneer het gaat over het algemeen belang dat belang ook het dierenrijk en de planeet aarde betreft. Hij beschouwt die niet als politieke stemmen.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) vindt dat er een mooi adviesrapport ligt. De tekst geeft nog niet een fractie weer van de discussies die hebben plaatsgevonden in de adviescommissie. Dat geeft het belang weer van een dergelijke groep.
Hij sluit zich volledig aan bij de inbreng van VOLT.
Hij is het eens met de inhoud van het adviesrapport. Hij vindt het ook goed dat de dilemma's in dat rapport staan. Die geven aan dat niet iedereen er hetzelfde in zit, maar dat het waardevol is om dat goed op te schrijven en kenbaar te maken.
Meerdere fracties zien er brood in de adviescommissie te continueren. Hij is het ermee eens dat dit voor twee jaar zou kunnen en dat het werk van de commissie nadrukkelijk geëvalueerd moet worden en het niet onverkort automatisch door te zetten.
De heer Dijkstra heeft drie redenen voor het doorzetten van deze adviescommissie: (1) het is van belang om de rode draad te bespreken van burger en overheidsparticipatie bij verschillende beleidsterreinen. Die bespreking kan goed plaatsvinden in een dergelijke adviescommissie.
De heer Van Steeg (CDA) vraagt naar de rode draad die hij wil bespreken in de adviescommissie en niet in deze raad.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) beschrijft de te leggen link met een voorbeeld uit de ROG-commissie.
De heer Van Steeg (CDA) legt dan de vraag voor wat de status is van het advies en wat daarmee uiteindelijk gebeurt.

De heer Dijkstra (EenUtrecht) ziet een parallel met de adviescommissie Controle en Financiën. Daar wordt geprobeerd alle ervaring en kennis op dat vlak naast elkaar te leggen. Wanneer er dan soms een verschil van kijken is, worden die bij elkaar gezet als een dilemma. Dat voedt het debat veel beter in de raadscommissie om politiek inhoudelijk daarop door te spreken.
(2) Hij refereert aan de desbetreffende inbreng van de heer Van Vliet en noemt het dalende vertrouwen in de gemeenteraad. Hij vindt het belangrijk om een onderwerp als het onderhavige, elkaar nadrukkelijk op te zoeken en na te gaan wat daaraan gezamenlijk is te doen.
(3) De kennis wordt nadrukkelijker bij elkaar gelegd, misschien ook met de stad. Daarom de aanvulling van zijn fractie bij de voortzetting van de adviescommissie te zoeken naar een manier hoe de critical friends vanuit de stad op een bepaalde verfijnde manier met elkaar te verzamelen in een wisselende groep van burgers, die voor een deel gevraagd worden om a-select deel te nemen.
De heer Bosch (UtrechtNu) vraagt of critical friends iets anders is dan usual suspects.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) licht toe dat deelnemers aan een wijkraad of aan een bewonersgroep zijn uit te nodigen. Hij ziet ook de meerwaarde van een honderdtal mensen die a-select worden uitgenodigd om mee te denken en daaruit een vijf of 10-tal uit te loten; een combinatie daarvan is te maken. Dan is het veel meer dan de usual suspects.
Hij vindt het goed om in brede zin over participatie spreken; dus ook de overheids-participatie. De adviescommissie adviseert primair VBF, maar soms ook GOR, ROG, al naar gelang wat zich voordoet.
De heer Van Vliet (D66) is het ermee eens dat bewoners heel goed kunnen reflecteren op het algemeen belang. Daarbij is wel belangrijk dat aan bewoners de juiste vraag gesteld wordt. Hij vraagt of EenUtrecht het daarmee eens is.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) is het daarmee eens. Hij is blij te vernemen dat heer van Vliet dat ook zo inziet. Hij bevestigt dat bewoners heel goed het algemeen belang in de gaten kunnen houden, zeker de overgrote meerderheid.
De heer Van Steeg (CDA) dankt de adviescommissie participatie voor het advies. In het advies worden duidelijke dilemma’s geschetst over de rol van de raad in het participatieproces. Hij herkent die dilemma's.
Zijn fractie is geen onderdeel van de adviescommissie participatie; eigenlijk om die reden. Hij voorzag dat het heel snel politiek wordt. De dilemma's worden door raadsleden verschillend geïnterpreteerd. Hij vindt dat het risico van een dergelijke commissie; dat adviezen snel politiek worden en onderdeel worden van het politieke debat.
De heer Bosch (UtrechtNu) vraagt uitleg waarom de andere commissie voor welke het CDA de voorzitter levert, niet politiek gaat worden. Hij heeft de ervaring dat de adviescommissie Participatie niet politiek werd.
De heer Van Steeg (CDA) nodigt de heer Bosch van harte uit langs te komen bij de commissie Controle en Financiën. Die commissie vormt in zijn ogen een principieel verschil met de adviescommissie Participatie. In de adviescommissie Participatie gaat het veel meer over de positie van de raad en hoe het raadslid betrokken is bij participatieprocessen. In de adviescommissie Controle en Financiën gaat het over hele technische zaken. Daar is ook steeds aan de orde dat het niet politiek moet zijn en dat het advies gebaseerd moet zijn op techniek. Die financiële techniek nodigt veel meer uit om bij elkaar te zitten en te begrijpen waarover het gaat.

De heer Bosch (UtrechtNu) is het daarmee niet volledig eens; over participatie is het gesprek op dezelfde manier te voeren. Hij begrijpt de angst van het CDA niet.
De heer Van Steeg (CDA) heeft geen angst en is bereid langs te komen om de discussies te kunnen volgen. Hij vraagt naar de toegevoegde waarde van de adviescommissie Participatie; die toegevoegde waarde is totaal anders dan die van de adviescommissie financiën.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) vraagt of de heer Van Steeg de notulen van de vergaderingen heeft doorgenomen.
De heer Van Steeg (CDA) las in ieder geval dit verslag; hij ziet daarin veel politieke dilemma's. Dat sterkt hem in de opvatting dat het heel snel politiek wordt.
Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) nodigt de heer Van Steeg uit ook kennis te nemen van de notulen. Zij benadrukt dat meermalen werd gesproken over het apolitieke karakter van deze commissie.
De heer Van Steeg (CDA) heeft waardering voor het voorliggende. Hij bevestigt dat die gesprekken nuttig kunnen zijn. Hij herhaalt zijn argumenten. Het debat zou wat hem betreft in de raad gevoerd moeten worden; hij ziet daar het risico.
De heer Maas (VOLT) begrijpt het verschil tussen Controle en Financiën en de adviescommissie Participatie heel goed. Met dit fenomeen moet de raad nog veel ervaring opdoen. De Raad acteert nog als beginner. Hij pleit voor zo’n adviescommissie, desnoods tijdelijk.
De heer Van Steeg (CDA) is blij met deze markering door de heer Maas; dat de adviescommissie participatie inhoudelijk een andere is dan de adviescommissie financiën. Hij herhaalt zijn argumenten. Wat hem betreft moet de politieke discussie in de raad gevoerd worden.
Hij is het er zeer mee eens dat de raadsleden terughoudend moeten zijn in participatieprocessen. Raadsleden hebben hun eigenstandige rol in participatieprocessen; die moet weggelegd worden in de adviescommissie.
Mevrouw Meerding (VVD) denkt dat de leden van de adviescommissie het eens zijn met de stelling dat raadsleden hun eigenstandige rol moeten houden. De gesprekken in de adviescommissie zijn ervoor bedoeld dat goed te bespreken en goed van mening te wisselen van hoe daaraan op een goede manier vorm te geven en wat idealiter de rol van de raad daarin is. Dat betekent niet dat het een soort van keurslijf is. Zij vraagt hoe de heer Van Steeg dat ziet.
De heer Van Steeg (CDA) begrijpt dat. Hij refereert aan zijn antwoord richting mevrouw De Vries; dat het waardevol is te spreken over hoe om te gaan met participatieprocessen. Daarvan een “officiële” adviescommissie maken vindt hij niet verstandig. Hij legt de vraag voor wat dan de status is van die adviezen; dan worden die adviezen per definitie snel politiek. Dat vindt hij onwenselijk.
Mevrouw Meerding (VVD) had die ervaring niet in de adviescommissie Participatie. Het is goed gelukt om het politieke van het technische te scheiden. Zij hoopt dat heer Van Steeg zich dat ter harte neemt.
De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat in het verslag hele politieke issues staan. Hij herhaalt zijn argumenten.

Mevrouw Meerding (VVD) licht toe dat de adviescommissie gewerkt heeft aan een vergroting van het vertrouwen in participatie en in de raad. Zij was voorzitter van die commissie. Zij beseft nu in een andere rol te zitten, namelijk in de rol van raadslid. Eerder was zij als raadslid kritisch; dat betrof het debat Samen Stad Maken. Zij was kritisch dat in die beleidsnota punten waren opgenomen over de rol, de houding en

het gedrag van raadsleden. Zij vond destijds dat dat niet het juiste document was en dat het geen taak was van de ambtenaren en van het college om de rol van raadsleden te definiëren. Daarom is hij nu blij dat er nu een advies is dat geschreven is door raadsleden. Dat is voor haar de juiste vorm.
Zij benadrukt dat niet alle zinnen in het advies de woorden zijn die zij zou zeggen, maar op hoofdlijnen vindt zij dit een hele goede weergave van het besprokene, ook als het gaat om de dilemma's. De VVD onderschrijft de aanbevelingen en de adviezen uit het rapport.
Zij heeft als lid van de adviescommissie het gesprek, de open manier van kijken naar eigen houding en gedrag. Zij denkt dat het goed zal zijn wanneer de raad dat vaker zal doen met de mensen die dat samen willen. Ze denkt daarbij aan de zomersessie als goede vorm daarvoor.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) dankt zijn collega's in de adviescommissie Participatie voor de prettige samenwerking die geleid heeft tot het advies dat nu aan de orde is in deze commissie.
Participatie en de rol van de Utrechtse raad blijft een actueel onderwerp. Iedereen is het erover eens dat het belangrijk is; maar wanneer de vraag gesteld wordt hoe de raad zich precies verhoudt tot het participatieproces, en wat de politieke rol van de raadsleden is, in bijvoorbeeld een lopend proces, lopen de meningen al snel uiteen. Dat bleek ook tijdens de vergaderingen van de participatiecommissie. De geplande vergaderingen waren al snel onvoldoende. De leden van de adviescommissie raakten niet uitgepraat over de verschillende facetten en rolinvullingen in de participatie. De leden zijn nog steeds niet uitgepraat.
Het is de bedoeling dat het voorliggende advies het gesprek in gang houdt en een leidraad zal zijn om als raadsleden en elkaar te blijven bevragen over welke rol de raadsleden spelen in de Utrechtse participatie. Hij hoopt dan ook dat boven alles het advies een levend advies blijft en dat het niet in een lade verdwijnt.
Hierover zijn al nuttige dingen gezegd. Hij voegt daar nog één advies aan toe. In het advies zijn zeven dilemma’s opgenomen die binnen de commissie tot discussie hebben geleid. Hij adviseert raadsleden in een schorsing een dergelijk dilemma op te werpen en te bespreken met een collega raadslid om na te gaan waar het gesprek toe leidt.

De heer Van Rooij (Student& Starter) complimenteert de adviescommissie voor de stevige basis die zij heeft gelegd met dit rapport voor het gesprek dat de raad te voeren heeft over de rol van de raad in participatieprocessen. In het bijzonder sprak zijn fractie het waardegedreven werken aan, zeker als het gaat om de waarde eerlijkheid. Daaraan schort het volgens veel inwoners bij participatie. Zij hebben de ervaring dat zij wel iets mogen zeggen maar dat de uitkomst al vast staat. Wat hem betreft is het goed in alle fases van het participatieproces eerlijker te zijn; wat kan er wel en wat niet? Wat gebeurt er met de uitkomsten van het proces? Daarbij hoort ook eerlijke uitleg waarom zaken niet kunnen en waarom andere keuzes worden gemaakt. Alle raadsleden hebben daarin een verantwoordelijkheid.
Zijn fractie waardeert het pleidooi voor duidelijke kaders voorafgaand aan een participatieproces. Dat is het moment waarop de raad een grote rol kan spelen; door voorwaarden te stellen aan participatie. Voor zijn fractie is representativiteit daarbij cruciaal. Participatie verliest vaak een kracht wanneer bepaalde belanghebbenden niet worden betrokken.

Tussentijds ingrijpen door raadsleden moet zoveel mogelijk vermeden worden - hij refereert aan de desbetreffende frase in het rapport. Tussentijds ingrijpen kan alleen wanneer de raad vooraf duidelijk stelt wanneer participatie door kan gaan en wanneer de raad moet besluiten op deze manier beter niet te beginnen aan participatie. Hij herhaalt de adviescommissie; het gesprek te blijven voeren over de rol van de raad bij participatieprocessen. Hij kijkt uit naar dat voortgaande gesprek.

Niet agenderende partijen
De heer Bosch (UtrechtNu) was lid van de adviescommissie. Het spijt hem dat een aantal partijen geen deel uitmaakte van de adviescommissie; juist partijen die het gevoel hadden dat het niet gemakkelijk zou zijn. Hij refereert aan de inbreng van de heer Van Steeg.
Ook hij was sceptisch en werd door de vorige griffier overgehaald om wel zitting te nemen in de adviescommissie. Hij ziet nu de toegevoegde waarde van de adviescommissie, vergeleken met de commissie Controle en Financiën om op een hoger abstractieniveau te spreken over de algemeen gedeelde belangen in participatie. Daarop is te sturen wat hem betreft. Wat hem betreft kunnen de adviezen onafhankelijk zijn. Dan nog is het mogelijk om politieke punten in te brengen. Dat wordt hier gedaan in deze arena.
Hij concludeert op grond van zijn ervaring dat het toegevoegde waarde heeft. Hij adviseert het gemeentebestuur verder te gaan met deze adviescommissie.

Mevrouw Leever (PvdA) vindt het altijd goed om te spreken over participatie. Dat neemt niet weg dat raadsleden dit ook waar moeten maken buiten deze raadzaal. Het is iets vanzelfsprekends dat bij de volksvertegenwoordiger hoort; wat haar betreft moeten de raadsleden bij mensen langs blijven gaan en aangeven wat nodig is.

Het risico is ontstaan dat de volksvertegenwoordigers te nauw betrokken zijn bij participatieprocessen. De inwoner kan zich dan minder vrij voelen om zich uit te spreken. Zij deelt de inbreng van de heer Van Rooij; representatie, diversiteit en inclusie zijn hierin belangrijk. Die mogen niet in de weg staan wanneer de raad zich betrekt bij een participatieproces, ook omdat de raad zo graag een toegankelijke stad wil zijn. Het lijkt haar dat participatie altijd uit het raadslid zelf moet komen - zij refereert hierbij aan de desbetreffende inbreng van mevrouw Fattal. Dat het altijd een plek zal moeten krijgen als het gaat om de vraag hoe de volksvertegenwoordiger werkt; steeds wanneer zij een debat voorbereidt of een werkbezoek gaat doen, denkt zij aan het antwoord op de vraag of het het algemeen belang dient: doet haar inbreng voldoende recht aan de inwoners; zo niet pleit zij ervoor dat recht op te zoeken. Dat is aan partijen zelf.

Beantwoording
Wethouder Oosters dankt de raadsleden en vooral ook de Adviescommissie Participatie voor het voorliggende advies aan de raad. Zij kan daarop reflecteren; maar de raad gaat er zelf over.
De wethouder heeft de indruk als heeft de raad zelf een participatietraject doorgemaakt waar dan ook weer critical friends zijn die reflecteren op hoe het proces is gegaan. Zo leert iedereen veel bij. Zij ziet dat als meerwaarde van de adviescommissie vanuit het stadskantoor, ambtelijk en bestuurlijk gezien. Wat haar betreft is het precies zoals de heer Van Steeg beschrijft, sparren maar geen politieke besluiten

nemen. Het politieke gesprek wordt hier gevoerd, in het debat met de raadsleden. Dat vindt niet plaats in de adviescommissie. Het gezamenlijk toetsen op moeilijke dilemma's en wat daaraan is te doen, beschouwt zij als een interessante manier om de adviescommissie vorm te geven.
De wethouder herkent een groot aantal punten in het advies van de adviescommissie; de waarde die de commissie beschrijft over de rol van de raad in de participatietrajecten. Wat haar betreft zitten daar hele belangrijke conclusies in.
Twee punten stipt zij nog even aan waarop zij een afwijkende mening heeft dan nu in het beleid.
De eerste is de waarden die beschreven wordt, heel erg lijken op de waarden en houding en gedrag die bij Samen Stad Maken zijn vastgesteld. Die hebben in het advies net een andere rol; zij geeft aan de commissie mee hoe om te gaan met het verschil tussen die twee zaken. In het advies staat ook iets over controle; daarmee zijn net andere waarden gekozen waarop een voorstel is af te rekenen. Omdat het niet een politiek besluit is, vindt zij die ingewikkeld. Is het een manier om samen te werken of is het een middel om controle uit te voeren waarop iets is af te rekenen?

Het andere gaat over de rol van de raad bij samenwerkingsplannen - in het advies is geschreven te onderzoeken hoe als raad daarin meer een rol te nemen. In Samen Stad Maken is gezegd het samenwerkingsplan meer openbaar te willen maken, zoveel mogelijk laten zien aan de stad en aan de raad. In de ogen van de wethouder is goed te bedenken hoe dat op een zo goed mogelijke manier kan. Besluitvorming over een dergelijk samenwerkingsplan voordat een project start, doet af aan een aantal zaken.
De eerste is inhoudelijk aan de samenwerking met de stad op juist dat punt: hoe een participatietraject vorm te geven en hoe dat eruit ziet per fase. Wanneer de raad bij iedere fase besluitvormend betrokken is bij het samenwerkingsverband, neemt dat een deel van de samenwerking met de stad weg omdat de raad daarover dan al besloten heeft.
Het tweede zit meer op het praktische; het zorgt voor een grote vertraging in de besluitvorming wanneer over ieder samenwerkingsplan van ieder traject dat de gemeente doorloopt er ook een besluitvormend moment is met de raad.
Het proces komt na de inhoud. Daarover goed nadenken, geeft de wethouder mee aan de adviescommissie. Dat neemt niet weg dat nagedacht kan worden over hoe zo'n samenwerkingsplan er uitziet en wat daarin zou moeten staan, ook voor de raad, om achteraf ook goed op de kaders te kunnen controleren.
Het is aan de raad of het college bepaalde casussen kan bespreken met de raad van projecten die nu worden doorlopen: welke dilemma's komt het college tegen in het opstellen van een samenwerkingsplan? De wethouder kijkt daarbij ook naar haar eigen portefeuille. Ze kan zich voorstellen dat te kijken is met de adviescommissie naar een politiek gevoelig onderwerp als het opzetten van een evenementenlocatie. Wat zou de adviescommissie hierop van mening zijn zonder dat dat besluitvormend is?
De heer Maas vroeg de wethouder naar de rol van de raad bij het samenwerkingsplan. Zij gaf daarop input en stelt daarbij vraagtekens.
Zij vond de uitspraak van GroenLinks mooi over 45 andere mensen die zaken ook anders aanpakken. Dat is precies de samenvatting en ook wat het college ziet aan de bijna 400.000 inwoners; iedereen heeft een eigen manier en voorkeur voor de samenwerking.

D66 vroeg nog of het college participatieprocessen ziet als een mogelijkheid om te reflecteren op het algemeen belang. De wethouder antwoordt bevestigend. Het is nadrukkelijk de zoektocht waarin de juiste vraag gesteld wordt aan mensen. Zij mist dat ook niet direct in participatietrajecten. Zij beschouwt dat als een kracht van participatie of van samenwerking met de stad om te kunnen reflecteren op het algemeen belang en daarover dat gesprek breder te voeren.
De heer Maas zei niet alleen te willen dat er wordt gepeild; het college heeft gezocht naar mogelijkheden binnen Samen Stad Maken naar meer zeggenschap voor bewoners naar de zoektocht voor meer samenwerking en dat dat ook per fase in een traject zal kunnen verschillen. Dat heeft de raad al vastgesteld. De wethouder stelt voor na een tijd dit goed te kunnen evalueren.
De wethouder raadt de raad een zomersessie zeker aan; zij beschouwt dat als een mooi thema om daarover het debat te voeren.

De voorzitter concludeert dat hiermee dit agendapunt is afgehandeld. Rest de vraag Wat met dit agendapunt is te doen. Zij legt de vraag voor of dit onderwerp in de raad besproken zal worden.
De heer Bosch (UtrechtNu) vraagt waar het besluit wordt genomen om de adviescommissie in te stellen; via het DB of via de raad?
De voorzitter deelt mee dat dit rapport goedgekeurd moet worden door de raad; hij denkt dat het handig is dit voor te leggen aan de raad als raadsvoorstel via het DB.
De heer Dijkstra (EenUtrecht) is het daarmee eens. Hij heeft gevraagd na te gaan of er ruimte is in de adviescommissie vanavond na te gaan hoe dat het beste te kunnen doen. Zijn verzoek zou zijn om vanuit de commissie via het DB aan de raad voor te stellen de adviescommissie in te stellen. De formulering luistert wel nauw. Wanneer de raadsleden elkaar opzoeken zal dat zijns inziens gaan lukken.
De heer Maas (VOLT) sluit zich aan bij de woorden van de heer Dijkstra. Hij denkt dat vanavond daarvoor de mogelijkheid bestaat.
De heer Van Steeg (CDA) deelt mee uitgenodigd te zijn maar niet in de gelegenheid. Hij kan over een mandaat niet zomaar een besluit nemen in de raad. Dat moet dan weer besproken worden in de commissie.
De voorzitter deelt mee dat wanneer er een voorstel komt vanuit het DB het zo gaat als te doen gebruikelijk. Dan wordt het eerst ook in de commissie besproken.
Hij concludeert dat dit agendapunt niet doorgaat naar de raad. Het voorstel voor de instelling van de adviescommissie komt via het DB naar de commissie.
Hij schorst de vergadering om 12.36 uur tot 14.00 uur.

8 Drugs(criminaliteit)

Burgemeester, Beleidsterrein: Openbare orde en Veiligheid, Wethouder Eerenberg, Volksgezondheid
Geagendeerd door: Mahaar Fattal (GroenLinks), Maarten Koning (D66), Derk van Bergen (CU), Tess Meerding (VVD), Emma Kolenbrander (Student&Starter), Bert van Steeg (CDA), Hester Assen (PvdA) en Ruud Maas (Volt)
De agenderende fracties gaan graag met elkaar het gesprek aan over de effectiviteit van het Utrechtse drugs- en veiligheidsbeleid. Het produceren en verhandelen van drugs wordt steeds lucratiever en steeds gewelddadiger. Een groot deel van onze politie-inzet gaat naar het bestrijden van drugscriminaliteit en toch zien we dat het aanbod van drugs op straat gelijk blijft. Steeds meer jongeren worden geronseld voor drugshandel, en we zien dat de effecten van het gebruik van bepaalde drugs een groot effect hebben op de volksgezondheid. De agenderende fracties maken zich om al deze ontwikkelingen grote zorgen. We gaan graag in gesprek met zowel de burgemeester als de wethouder omdat we de scheidslijnen van de portefeuilles willen doorbreken en samenhangend beleid bespreken.
De voorzitter leidt de bespreking in aan de hand van de annotatie bij de agenda (zie hierboven). De bespreking vindt plaats in één termijn.

Punt van orde
De heer Koning (D66) merkt op dat dit debat is georganiseerd om met beide bewindspersonen het debat te voeren. Hij vraagt of wethouder Eerenberg nog zal aanschuiven. **De voorzitter** deelt mee dat wethouder Eerenberg onderweg is en dit debat volgt en zo snel mogelijk zal aanschuiven. De wethouder houdt zich op de hoogte van het debat.

De commissie
Mevrouw Fattal (GroenLinks) geeft aan wat haar doel is met het debat. Vaak wordt over drugs gesproken in deze commissie, maar vaak ook in de marge. Het lijkt haar waardevol om gezamenlijk uit te wisselen hoe het stadsbestuur hierin staat, zeker omdat in het coalitieakkoord gezegd is op zoek te gaan naar hoe de volksgezondheid hierin voorop staat en na te gaan waar de ruimte is om doormiddel van regulering het effect van drugscriminaliteit in de stad te verminderen. Met dat doel gaat zij haar inbreng geven.
Haar fractie heeft een tijd geleden schriftelijke vragen gesteld over dit onderwerp. Daarin werd gezegd dat miljarden omgaan in de coke industrie; het is een ongelooflijke lucratieve business, net als de drugsscene, het transport, de handel in andere zware drugs. Te zien is dat ook hier in Utrecht miljoenen per jaar beschikbaar gesteld worden voor Grenzen stellen en Perspectief bieden, bijvoorbeeld politie-inzet, investeren in het bestrijden van ondermijning en alles wat daarmee gepaard gaat. Daarin gaat veel om. Zij ziet ook dat de vraagprijs op straat dezelfde blijft en dat ook het niveau van criminaliteit gelijk blijft. Zij legt de vraag voor wat het stadsbestuur aan het doen is. Zij maakt zich daarover heel veel zorgen. Het voelt steeds meer als dweilen met de kraan open.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt of de vraagprijs op straat de enige graadmeter is voor het succes van beleid.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) vindt dat mevrouw Raaijmakers haar woorden verkeerd interpreteert. Ze maakt zich zorgen over de mate van inzet in Utrecht en landelijk op het tegengaan van drugscriminaliteit. Zij ziet daarin geen vooruitgang. Daarover maakt zij zich zorgen.
Zij bevestigt dat de vraagprijs op straat niet de enige indicator is. Zij stelt dat het stadsbestuur niet goed kan sturen op de verbetering in de huidige situatie. Daarover wil zij het brede gesprek voeren.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) hoorde toch echt dat het niet zien van vooruitgang gebaseerd werd op de vraagprijs. Welke andere graadmeters ziet mevrouw Fattal waarop zij concludeert dat er geen vooruitgang is?
Mevrouw Fattal (GroenLinks) merkt op dat er onderzoeken zijn gedaan naar de actieve criminaliteit die gepaard gaat met drugshandel. Dit gaat gepaard met ondermijning, met aanslagen op advocaten die hierin een rol spelen; zij zou het van blindheid vinden getuigen wanneer gezegd zou worden dat het stadsbestuur zich geen zorgen hoeft te maken over deze industrie. Dat wil niet zeggen dat de inzet die de gemeente pleegt waardeloos is. Dat wilde zij niet zeggen. Haar vraag is wat er anders moet nu er zoveel geld in gestoken wordt en het nog steeds niet lekker gaat. Zij kan ook niet zeggen dat het nu prima gaat.
Zij is benieuwd of de burgemeester haar visie deelt. Zij krijgt hierop graag een reactie.
Uit antwoorden op schriftelijke vragen bleek dat de burgemeester zich niet wil aansluiten bij de oproep van burgemeesters over de hele wereld om het anders te

gaan doen, waar het gaat om cocaïne. Zij vraagt waarom de burgemeester daartoe besloot. Wat is de kijk van de burgemeester op dit fenomeen van dweilen met de kraan open?
De heer Van Bergen (ChristenUnie) ziet in het geval van cocaïne dat ook experts zeggen dat de risico's voor de volksgezondheid onacceptabel zijn. In de Opiumwet worden de lijsten 1 en 2 van elkaar onderscheiden. Dit is niet te verantwoorden volgens de experts. Toch hoort hij mevrouw Fattal pleiten voor regulering. Hij vraagt hoe zij die twee zaken met elkaar rijmt.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) deelt met de ChristenUnie dat ook zij cocaïne vreselijk vindt. Zij is geen fan van de lijsten in de Opiumwet; zij stelt voor daarover te spreken op een ander moment. De consequentie van deze lucratieve handel is dat er mensen worden vermoord en dat kartelvorming plaatsvindt en dat jongeren worden geronseld voor het plegen van criminaliteit ook in Utrecht. Dan moet nuchter worden gekeken naar wat nodig is om meer zicht te krijgen op de keten. Zij benadrukt dat dat niet leuk is. Zij pleit er niet voor om het allemaal vrij te laten en dat mensen kunnen doen wat het stadsbestuur onacceptabel vindt. Zij pleit ervoor anders en ruimer te gaan kijken. De vraag is hoe meer controle te krijgen op de keten.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) leest in de beantwoording op de vragen terug dat Utrecht een kleine speler is in een hele grote keten; het heeft dan weinig zin om hierop solitair te handelen. Hij vraagt hoe mevrouw Fattal reflecteert op die antwoorden op schriftelijke vragen.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) is het ermee eens dat Utrecht niet solitair kan optreden. Utrecht moet handelen in G4 verband en zeker ook met het Rijk.
De heer Van Steeg (CDA) vindt dat in dit debat vrijblijvend gefilosofeerd wordt over waar cocaïne gemakkelijker te reguleren is, met G4 of met het Rijk. Hij zou dan zeggen dat het debat niet hier gevoerd moet worden. Hij vraagt of GroenLinks nog iets voor gaat stellen om op Utrechts niveau iets te gaan doen. Of moet Utrecht zeker de cocaïne hard gaan aanpakken en optreden tegen de handel daarin?
Mevrouw Fattal (GroenLinks) gaat zaken voorstellen op Utrechts niveau. Zij gaat niet voorstellen in Utrecht een deel van de keten te gaan reguleren.
De heer Van Steeg (CDA) vraagt of mevrouw Fattal met hem deelt dat wanneer zij gaat zeggen daar naar te kijken, het effect heeft op hoe gekeken wordt in Utrecht naar drugsgebruik. Hij vindt dat onwenselijk.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) vindt het bij uitstek de bedoeling om een gesprek op gang te brengen. Utrecht is hierin zeker niet solitair; als dat wordt gedacht is dat een illusie. Zij vindt het waardevol om te spreken over wat anders kan op deze portefeuille en hoe het gemeentebestuur kan samenwerken met partners waarmee het gemeentebestuur altijd samenwerkt. Dat is wat zij hier doet.
De heer Van Steeg (CDA) concludeert uit deze woorden dat dit debat doorverwezen had moeten worden naar Den Haag of eigenlijk nog breder. Hij vindt het zonde van zijn tijd om te gaan filosoferen over wat beter moet in de wereldwijde cocaïnehandel.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) hoopt dat de bijdrage van het CDA kort zal zijn.
Zij stelt nog een aantal kleinere vragen over enkele andere zaken.
Er is een aanpak op het zorgen dat ondernemers die aan het afglijden zijn, zich niet gaan aansluiten bij ondermijnende criminaliteit. Zij legt de vraag voor of het gemeentebestuur dat ook doet bij nieuwe ondernemers; heeft het daarop zicht? Is na Covid nog goed in beeld welke ondernemers risico lopen op afglijden? Ze krijgt hierop graag de reactie van het college.

Zij vraagt wat de burgemeester vindt van de idee om minder vaak strafrechtelijk te vervolgen en vaker bij kleinschalige drugsdelicten te kijken of te seponeren is en of in te zetten is op hulp en zorgverlening. Zij vraagt de reactie van de burgemeester op de vraag of zij hierop inzet kan plegen op in de Driehoek.
Zij vraagt de burgemeester naar het Meerjarenperspectief op het aantal vergunningen voor coffeeshops in de stad. Is het aantal coffeeshops uit te breiden? Ook daarop krijgt zij graag de reactie van het college.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) begrijpt dat mevrouw Fattal sprak over het seponeren van zaken. Volgens hem is in Utrecht al een goed beleid waarin zorg in veel gevallen voorgaat op straffen. Hij vraagt wat mevrouw Fattal concreet voorstelt op wat het gemeentebestuur anders moet gaan doen.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) licht toe voor te stellen dat wanneer sprake is van een klein delict, gekeken gaat worden naar of resources te projecteren zijn naar die zaken heel groot zijn en naar die, die wat minder groot zijn. Zij pleit ervoor dat strafrechtelijk vooral gefocust wordt op de grote zaken. Zij pleit ervoor vooral mensen te helpen aan de zorgkant.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) weet niet anders dan dat het gemeentebestuur dat al doet.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) weet dat niet zeker omdat het stadsbestuur niet eigenstandig gaat over het OM. Die vraag geleidt zij graag door naar de burgemeester. Het Utrechtse beleid is vooral gericht op zowel zorg als handhaving. Daarmee is zij het helemaal eens.
Zij vervolgt haar bijdrage in haar termijn met in te gaan op het meerjarenperspectief op het aantal vergunningen voor coffeeshops. Zij krijgt daarop graag reactie van het college. Zij had ook nog een vraag over het verbod op drugsgebruik bij het Lucas Bolwerk. Zij legt de vraag voor wat het stadsbestuur daarvan leert; wat is daarvan succesvol en wat niet en hoe wordt vermeden dat dit soort incidentele middelen worden ingezet voor een probleem dat hiermee samenhangt zo dat een meer integraal perspectief ontstaat. Ook daarop krijgt zij graag de reactie van de burgemeester.
De heer Van Steeg (CDA) vraagt of mevrouw Fattal met hem deelt dat het verbod op harddrugs heeft geleid tot een aantoonbaar positief effect op wat er gebeurt rond het Lucas Bolwerk.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) merkt op dat dat wel het geval is voor de omwonenden maar niet voor de rest van de stad; er trad een waterbedeffect op.
De heer Van Steeg (CDA) bevestigt dat er verspreiding plaatsvond. Maar de groep werd ook een stuk kleiner. In die zin heeft de repressieve aanpak ook in het niet-gebruik van drugs daadwerkelijk iets opgeleverd.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) is ook voorstander van een repressieve aanpak als het gaat om overlast. Zij heeft daarvan nog steeds niet een duidelijk beeld. Dat was ook haar zorg toen het voorstel werd behandeld op dat volledig te wijten was aan dit middel of aan andere repressieve middelen die het gemeentebestuur ook tot zijn beschikking heeft.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) gaat in op de coffeeshops. Wanneer zij mevrouw Fattal goed beluisterd heeft, vraagt zij meer ruimte voor meer coffeeshops. Zij begrijpt dat de ruimte nu al niet volledig wordt benut; er is ruimte voor 17 en Utrecht heeft 11 of 12 coffeeshops. Zij vraagt of die ruimte nodig is
Mevrouw Fattal (GroenLinks) vindt dit een terechte vraag. Daarom vraagt zij, buiten het aantal van 17, hoe het stadsbestuur aankijkt tegen het aantal coffeeshops in de

stad, zeker ook als het gaat om teveel coffeeshops terwijl dat niet nodig is. Zij is benieuwd of daarop een integraal beeld bestaat, los van de 17 opties.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) begrijpt dat daaruit een minder groot aantal kan komen.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) antwoordt bevestigend in die zin dat winkels niet onnodig geopend moeten worden waaraan mensen geen behoefte hebben.
Mevrouw Meerding (VVD) refereert aan het interruptiedebat met de heer Van Steeg over de aanpak op het Lucas Bolwerk. Zij hoort mevrouw Fattal zeggen dat zij er aan twijfelt of dit instrument van de repressieve aanpak het gewenste effect heeft. Er zou wel voor andere repressieve maatregelen gekozen kunnen worden, begrijpt zij uit haar woorden. Zij is benieuwd naar die andere maatregelen.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) licht toe dat dat per keer bekeken moet worden. Momenteel zijn er instrumenten in de APV toolbox waarmee op te treden is bij overlast ofwel vanwege de overlast ofwel dat een verblijfontzegging gebied gecreëerd is. Zij is niet een voorstander van één middel voor alles. Zij vraagt zich wel af of niet eerder daar naar gekeken moet worden, voordat een verbod op drugsgebruik in de hele stad ingevoerd wordt.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat de verblijfsontzegging gebieden al geprobeerd is, specifiek bij het Lucas Bolwerk. Eerst is naar het lichte middel gekeken. Dat werkte niet. Daarna is naar een groter middel gegrepen. Zij vraagt hoe mevrouw Fattal dat ziet.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) merkt op dat dat juist is en dat dat de reden is waarom GroenLinks voor het voorstel heeft gestemd. Zij wil niet dat dit steeds weer wordt gedaan. Zij vindt dit geen goed beleid. Zij pleit ervoor om na te denken over hoe op de lange termijn dit tegen te gaan zonder de boodschap uit te zenden dat het gebruik van drugs strafbaar is in de stad. Dat is het niet.
Mevrouw Meerding (VVD) grijpt dan terug naar dit debat; mevrouw Fattal spreekt over duurzame andere maatregelen. Zij vraagt of mevrouw Fattal daarbij een idee heeft als het gaat om de soort maatregelen.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) komt terug bij de minder ingrijpende repressieve middelen waarover zojuist gesproken is. Wat haar betreft moet meer ingezet worden op zorgverlening, ook voor niet rechthebbenden. Zij spreekt dan over dat soort zaken.

Zij sluit haar bijdrage af en komt terug op het dweilen met de kraan open gevoel. Zij heeft dit debat geagendeerd omdat zij wil spreken over hoe zaken anders te doen. Een optie is te onderzoeken of politie en handhaving meer is te prioriteren. Een optie zou kunnen zijn na te gaan of vooral is in te zetten tegen zware en heel erg lucratieve drugs (coke of heroïne) en wat minder op de lichtere drugs zoals wiet, of andere lichte partydrugs. Wat haar betreft wordt aldus gehandeld omdat de stad zorgvuldig moet omgaan met de beschikbare middelen en met de capaciteit. Zij vraagt of de burgemeester dat wil onderzoeken; wellicht ook binnen het programma Preventie met Gezag dat nu is voortgezet. Zij krijgt hierop graag een toezegging.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) maakt bezwaar tegen het kwalificeren van MDMA als een lichte partydrug; niet alleen op gezondheid maar ook op het effect op het milieu, maar ook als het gaat om criminaliteit is juist te zien dat de impact van MDMA in Nederland gigantisch is.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) deelt dit met de ChristenUnie. Het gaat om het kiezen tussen kwaden. Zij vindt niets hiervan leuk.

Tenslotte gaat zij in op een XTC experiment; zij vindt wel degelijk dat XTC een lichtere drug is. Zij zou het heel mooi vinden om in ieder geval daarin na te gaan hoe de inzet is te verminderen. Daarvoor heeft de gemeente het Rijk nodig. Zij zou het mooi vinden wanneer gekeken kan worden met het Rijk of toe te bewegen is naar een XTC experiment. Zij krijgt hierop graag een toezegging van de burgemeester om daar naar te gaan kijken.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) mist in de bijdrage van GroenLinks hoe zij aankijkt tegen drugsafval en tegen de zorgen daaromtrent.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) vindt dat een terechte vraag omdat die situatie niet best is rond XTC. Het milieueffect is vreselijk van alle drugs. Zij gelooft dat wanneer meer beeld is van de productie en de handel erin, meer te doen is aan het afval daarbij. Zij brengt dit in verband met maatschappelijk verantwoord ondernemersbeleid zoals meegenomen in het coffeeshopbeleid. Coffeeshophouders duurzaam laten ondernemen, vindt zij nu niet helemaal de prioriteit in het beleid in Utrecht. De prioriteit ligt bij het minimaliseren van het milieueffect.

De heer Koning (D66) kan zich aansluiten bij alles wat mevrouw Fattal heeft gezegd. Hij doet een aantal voorstellen in zijn bijdrage en hij geeft weer hoe zijn fractie aankijkt tegen drugsgebruik in het algemeen.
Zijn fractie ziet in dat een drugsvrije samenleving een illusie is, dat uiteenlopende middelen verschillende aanpak nodig hebben en dat mensen die drugs willen gebruiken, goede toegang moeten hebben tot informatie en tot zorg.
Ook zijn fractie maakt zich zorgen. Zorgen om de toename van drugsgebruik onder jongeren en studenten. Wat hem betreft moet het bestuur af van de gedachte dat alle drugs slecht zijn. Sommige geneesmiddelen zijn ook heel verslavend en mega-intens. En dat is gereguleerd. Coke is slecht en mega verslavend, terwijl marihuana en MDMA ook voor medische toepassingen worden gebruikt. Toch staan die middelen op de opiumlijst. Hij vindt dat niet eerlijk en niet effectief waar het gaat om het voorkomen van probleemgebruik. Het helpt ook niet voor de volksgezondheid, niet voor de natuur waarin illegaal gedumpt wordt En het helpt niet voor het tegengaan van criminaliteit die er feitelijk is omdat die middelen verboden zijn.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt of de heer Koning ook een verschil ziet tussen medicijnen en drugs.
De heer Koning (D66) antwoordt bevestigend. In wettelijke zin is daartussen een verschil. Te zien is ook dat daarin een enorme overlap is. Ook is te zien dat een aantal medicijnen gebruikt wordt als drugs in de partyscene of door andere gebruikers.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) licht toe dat voor hem een groot verschil is tussen drugs en medicijnen dat er een noodzaak is om medicijnen te gebruiken en dat drugs een recreatief middel is. Dat lijkt hem een goede reden om het één gereguleerd toe te staan, en het ander niet.
De heer Koning (D66) antwoordt dat dit op hem overkomt als een handig verhaal in moraliserend opzicht. Dit is geschiedkundig niet het geval. In het verleden was Coke een middel dat weid verbreid gebruikt werd als medicijn. Nog niet zo lang geleden werd MDMA volop toegepast in allerlei psychologische behandelingen. Dat gebeurt weer steeds vaker.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) pleit er niet voor om drugs niet te gebruiken als medicijn. Er wordt nu wel voor gepleit om medicijnen niet als drugs te gebruiken. Dat

lijkt hem een normale vraag. Dat staat los van het gegeven dat in het verleden het een en ander is gebleken.
De heer Koning (D66) betoogt tot zover dat het verbieden van middelen vaak een averechts effect heeft op bepaalde doelen die ook belangrijk zijn voor de gemeente; zoals het schoonhouden van de natuur en criminaliteit voorkomen en toegang tot zorg waarborgen voor mensen.
Hij vraagt of het college het eens is met D66 dat de huidige opiumlijst meer ruimte zal moeten bieden voor een onderscheidende aanpak per middel, passend bij de verschillende risico's en binnen de grenzen van de wet. Tegelijkertijd begrijpt hij dat dit de vraag is waarover het stadsbestuur iets kan vinden maar waarop het niet veel effect kan hebben, tot zijn spijt.
Hij vervolgt zijn bijdrage met in te gaan op het lokale drugsbeleid.
Mevrouw Meerding (VVD) is benieuwd naar de opdracht die de heer Koning de burgemeester meegeeft. Vindt hij dat gelegaliseerd moet worden? Moet de burgemeester dat regelen? Dat kan volgens haar niet. Op het lokale niveau is het stadsbestuur hierin beperkt.
De heer Koning (D66) leek het voor dit debat goed eerst de vragen te stellen aan de burgemeester en aan de wethouder. Het debat is nog niet voorbij. Hij gaat graag met het college in debat.
De heer Van Steeg (CDA) vindt dat het stadsbestuur iets voorzichtiger moet zijn op het gebied van harddrugs. Hij vindt dat de alarmfase 1 geldt in de stad als het gaat om cocaïne en dat daarop echt iets moet gebeuren.
De heer Koning (D66) probeert voorop te zetten dat er verschillende middelen zijn en dat die uiteenlopend schadelijk zijn voor individuen en voor de volksgezondheid en dat die op verschillende manieren aangepakt moeten worden. Hij onderschrijft van harte het voorstel van mevrouw Fattal om te kijken naar een MDMA experiment. Hij zou een dergelijk experiment nooit voorstellen voor Coke.
De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat heer Koning consequent is in zijn redeneren; zijn fractie denkt daarover anders. Hij vindt minder streng omgaan met harddrugs contraproductief voor de agenda die de burgemeester uitrolt. Daarmee zal het gemeentebestuur nooit de doelen halen die worden gesteld. Al dat geld is weggegooid geld wanneer gepleit wordt voor meer liberalisering. Dit kan niet allebei waar zijn.
De heer Koning (D66) probeert het duidelijker te zeggen; blijkbaar zit er nog ruimte tussen. D66 is er geen voorstander van om ervoor te pleiten coke op een andere manier te gaan behandelen dan nu wordt gedaan. Zijn fractie moedigt het college wel aan te gaan kijken naar middelen die veel minder schadelijk zijn, waaronder bijvoorbeeld MDMA en daarvoor voorstellen te doen ook richting de landelijke overheid, maar ook binnen de grenzen van de wet, lokaal, om daarmee op een andere manier om te gaan – minder repressief.
De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de heer Koning het ermee eens is te kijken naar gebruikers als het gaat om harddrugs. De vraag is dan hoe ervoor te kunnen zorgen dat drugsgebruik niet meer normaal wordt gevonden. Hij noemt de groep hoger opgeleiden. Daar kan het stadsbestuur zijns inziens nog een stapje verder zetten.
De heer Koning (D66) vindt het interessant dat heer Van Steeg spreekt over harddrugs. MDMA is feitelijk gerangschikt onder de categorie harddrugs, terwijl feitelijk MDMA een softdrug zou zijn. Dat is ook hoe D66 deze drug ziet.
Hij vervolgt zijn betoog met in te gaan op het beleid dat kennelijk niet leidt tot minder drugsgebruik en minder criminaliteit. Zedenzaken blijven op de plank liggen omdat teveel politiecapaciteit gaat naar de aanpak van drugsgerelateerde criminaliteit. Er is

minder te besteden aan de zaken die criminaliteit moeten voorkomen, zoals goed onderwijs. Hij vraagt of het college ook ziet dat het stadsbestuur ervoor open moet staan om binnen de grenzen van de wet creativiteit te tonen. Hij doet daarvoor enkele voorstellen.
Zijn fractie wil meer inzet op preventie en in het bijzonder op voorlichting. Hij wil graag flyers van de gemeente als tegenhanger van de visitekaartjes van dealers die in de bus komen bij studenten. Hij spreekt in dit verband over samenwerking met Jellinek. Zijn fractie is uit op een tegenactie. Hij spreekt in dit verband ook over de verspreiding van telefoonnummers die gebeld kunnen worden als er een noodzaak toe is onder gebruikers. Hij vraagt of het college hiertoe bereid is.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) hoort D66 een voorstel doen en Jellinek noemen. In aanloop van dit debat heeft zij gesproken met Jellinek; de preventie staat landelijk en lokaal enorm financieel onder druk. Daar was ook de oproep geen extra proefballonnetjes op te gooien. Er zijn momenteel bewezen effectieve aanpakken. Zij hoort D66 nu een extra aanpak voorstellen. Zij vraagt waar dat voorstel vandaan komt.
De heer Koning (D66) antwoordt dat voor zijn fractie effectiviteit vooraan staat. Dat betekent dat het bij uitstek nuttig is om bijvoorbeeld met Jellinek hierover te spreken. De gemeente werkt tenslotte ook samen met Jellinek. In die zin onderschrijft hij de woorden van mevrouw Raaijmakers.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) concludeert hieruit dat D66 in aanloop naar dit debat niet gesproken heeft met Jellinek maar dat hij nu Jellinek wel noemt. Het geld is maar één keer uit te geven. Zij vraagt wat de gemeente dan niet meer moet doen op preventie volgens D66.
De heer Koning (D66) is van mening dat slim gekeken moet worden naar de middelen die voorhanden zijn. Voor D66 staat het belang van voorlichting buiten kijf. Hij ziet dat dat een van de pilaren is binnen de aanpak van Grenzen stellen en Perspectief bieden. Dat is een groot programma waarin veel geld zit. Wat hij nu voorstelt is niet enorm kostbaar. Hij denkt dat gezocht moet worden naar creatieve mogelijkheden om tegencampagnes te kunnen doen om dealers daarmee de wind uit de zeilen te halen.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt of D66 het met haar eens is dat de schaarse middelen die het stadsbestuur heeft, vooral benut moeten worden voor kwetsbare gebruikers.
De heer Koning (D66) antwoordt bevestigend. Hij ziet die kwetsbare mensen ook onder studenten.
Een dergelijke campagne kan op uiteenlopende manieren. Ook in het nachtleven, bij concerten en festivals of in samenwerking met onderwijsinstellingen. Voor zijn fractie staat bovenaan zo'n campagne niet betuttelend te laten zijn maar informerend. De ontvanger van de boodschap is totaal niet vatbaar voor de boodschap wanneer de taboesfeer rond drugs de boventoon voert.
Ten tweede wil zijn fractie dat testmogelijkheden van drugs toegankelijker worden. Hij wil dat de testcapaciteit die Jellinek krijgt, mede door de aanschaf van het testapparaat als gevolg van de desbetreffende aangenomen motie in de raad. Hij wil dat het apparaat zo effectief mogelijk wordt ingezet. Hij legt de vraag voor of dat mogelijk is bij locaties zoals festivals of concerten. Hij denkt daarbij aan een pop up testfaciliteit. Zo zou de toegang tot voorlichting en verantwoord gebruik zo laagdrempelig mogelijk gemaakt worden.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) heeft ook hierover gesproken met Jellinek. Dit is een hele dure opgave om een dergelijk apparaat te verplaatsen. Zij vraagt waar D66 het geld vandaan haalt voor dit voorstel.
De heer Koning (D66) begrijpt niet zo goed dat de PvdA kennelijk niet zo open staat om te kijken naar mogelijkheden waarmee dat kostbare apparaat zo effectief en zo doelmatig mogelijk is in te zetten. Dat is het voorstel van D66.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) begrijpt niet zo goed dat niet vooraf wordt nagedacht over of een voorstel mogelijk is en of er wel geld voor is en waar het geld dan van af gaat. Zij heeft dat nog steeds niet van D66 gehoord; wat wil D66 hiervoor laten? Zij maakt zich zorgen over de inzet van preventie voor echt kwetsbare doelgroepen. Nu al kan Jellinek niet voldoen aan de vraag van scholen.
De heer Koning (D66) heeft ook contact met Jellinek. Zijn collega mevrouw Stylianou heeft ook contact gehad met deze kliniek. Wat hem betreft worden de middelen zo goed mogelijk ingezet; daar vraagt zijn fractie naar. Hij heeft de idee als zoekt mevrouw Raaijmakers spijkers op laag water.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) denkt dat het heel nuttig is om hierover nog een Raadsinformatiebijeenkomst te organiseren en de informatie openbaar te maken. Zij voorziet zware tijden vooral op preventie; haar fractie zal die informatie daarover delen. Haar fractie vindt de bezuinigingen vanuit het Rijk hierop kwalijk. Voor het vervoer van een dergelijk apparaat moet een container worden aangeschaft; dat is tot haar spijt heel duur.
De heer Koning (D66) weet dat zaken duur zijn. Maar wanneer zaken belangrijk zijn, kan hij zich voorstellen dat het bestuur zich daarvoor hard wil maken.
Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met in te gaan op zijn derde voorstel. Zijn fractie ziet een verbetering in het aantal coffeeshops in de stad. Hij noemt de strijd van Chris Pilgram. Die zet zich in voor betere spreiding van coffeeshops over de stad. Dat leidt tot kleinere handel per coffeeshop en het beleid heeft als voordeel dat weinig overlast wordt ervaren.
Maar de stad groeit; zijn voorstel is die van mevrouw Fattal. Momenteel is er één coffeeshop per 20.000 inwoners en er wordt een aantal vergunningen niet benut. Wat hem betreft groeit het aantal vergunningen mee met de groei van de stad. Hij legt de vraag voor aan het college of het college dat ook wil.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) kent D66 als een pragmatische partij. Te zien is dat vergunningen open staan; deze stad zit nog lang niet aan de limiet. Hij vraagt waarom D66 dit pleidooi voert voor meer.
De heer Koning (D66) denkt dat het de ChristenUnie heel erg zou moeten aanspreken. Zijn partij beoogt de handel te verkleinen per coffeeshop en dat de handel beter verspreid wordt. Hij vindt dat logisch in een groeiende stad. Sommige wijken breiden uit en hebben geen coffeeshop. Er komt binnenkort weer een uitbreidingswijk bij; hij pleit ervoor de ruimte voor coffeeshops uit te breiden. Het is niet logisch dat het aantal coffeeshops gelijk blijft terwijl de stad uitbreidt
De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt op dat zijn vraag niet is beantwoord. Hij legt de vraag voor waarom nu al gedacht moet worden aan uitbreiding terwijl de stad nog niet in de buurt zit van de limiet.
De heer Koning (D66) merkt op dat in de afgelopen drie /vier jaar drie coffeeshops bijgekomen zijn. Hij ziet een trend naar een knellend aantal huidige shops. Hij herhaalt zijn pleidooi.
De heer Van Steeg (CDA) vraagt of de heer Koning contact heeft gehad met ondernemers op Lage Weide over coffeeshops.

De heer Koning (D66) ziet dat overal waar een coffeeshop komt, aan de voorkant weerstand is. Hij vindt dat niet zo vreemd vanwege het beeld dat hierover bestaat. Zijn ervaring is dat de overlast meevalt. Hij nodigt de heer Van Steeg uit langs te gaan als een coffeeshop er eenmaal zit.
De heer Van Steeg (CDA) doet dat graag. Hij vindt het al ongewenst dat een coffeeshop economische ruimte inneemt; die ruimte is in de stad al heel beperkt. Hij vraagt of de heer Koning het met hem eens is als bij wat besproken wordt over de groei van de stad en nieuwe coffeeshops de mening van de omwonenden meegenomen moet worden en dat dat niet automatisch kan leiden tot extra toevoeging van coffeeshops in de stad.
De heer Koning (D66) bevestigt dat mensen meegenomen worden bij dit soort zaken in nette juridische en planologische procedures. Burgers kunnen zienswijzen of bezwaren indienen. Die zienswijzen en bezwaren worden afgewogen in het algemeen belang. Hij ziet dit niet als een groot probleem.
De heer Van Steeg (CDA) vat dit op als “nee” en neemt daar nota van.
Hij vindt handhaving van vitaal belang voor een groeiende stad, voor het welzijn van de inwoners; hij vraagt of de heer Koning met hem deelt dat een coffeeshop daarvan geen onderdeel is.
De heer Koning (D66) merkt op dat het CDA aan de wieg stond van het gedoogbeleid, van het coffeeshopbeleid zoals Nederland die nu kent. Hij vindt het vreemd dat het CDA zegt not in my backyard en het weg te houden bij Utrecht, terwijl hieraan een overduidelijke behoefte is. Wanneer de stad geen coffeeshops heeft, ligt het allemaal bij de dealers. Dan gaat de handel langs die weg. Hij begrijpt de houding van het CDA niet.
Mevrouw Meerding (VVD) heeft het betoog van de heer Koning afgewacht en meerdere punten voorbij horen komen; toch vindt zij het lastig hierin een duidelijke rode draad te zien. Zij hoort de heer Koning pleiten voor preventie en benadrukken dat drugsgebruik er eenmaal is en dat het genormaliseerd is en dat er geen taboe op moet liggen. Zij vraagt hoe die twee zaken hand in hand gaan. Moet het allemaal losser en gelegaliseerd worden of gaat het stadsbestuur op preventie zitten.
De heer Koning (D66) denkt dat wanneer mensen verantwoord hun eigen keuzes kunnen maken, het bestuur een heel stuk verder komt en dat dan ook die stappen goed gezet kunnen worden naar meer regulering en minder repressie. Dan moeten mensen die keuzes goed geïnformeerd kunnen maken. Daarvoor moeten de middelen uit de taboesfeer, moet het stadsbestuur bijdragen aan voorlichting. Zo ziet D66 de rol van de gemeente.
Mevrouw Meerding (VVD) vraagt of de heer Koning het met haar eens is dat ook als mensen goed geïnformeerd hun keuze maken dat ze cocaïne willen gebruiken, dat gebruik schadelijk is voor de volksgezondheid en dat het ook schadelijk is in de zin van het criminele circuit dat daarachter schuilt. Het gaat wat haar betreft niet alleen over of mensen die keuze verantwoordelijk kunnen maken.
De heer Koning (D66) vindt het daarom ook goed dat sommige middelen op de opiumlijst 1 staan en dat het ook goed is dat er een relatief repressieve aanpak op zit.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) parafraseert een uitspraak van de burgemeester van Culemborg in het VNG-magazin over de gevolgen van drugsgebruik die hij in zijn gemeente dagelijks ondervindt. Hij zei: ”Wij zijn gewoon onderdeel van het Utrechtse drugscircuit met alle grootstedelijke problematiek die daarbij hoort.” In het

interview pleit hij voor een integrale landelijke aanpak, een nationaal debat over drugs en een einde van de naïviteit op dit onderwerp.
De heer Van Bergen vindt het goed om vandaag te spreken over drugs en drugscriminaliteit. In de gemeente Utrecht worden veel drugs gebruikt en ondervindt de gemeente dagelijks de gevolgen van dit gebruik. Hij noemt voorbeelden van drugsgerelateerde criminaliteit. Tegelijkertijd ziet hij een cultuur waarin het gebruik van drugs volstrekt normaal wordt gevonden, waarin een lijntje of een pilletje er gewoon bij hoort. Er lijkt totaal geen gevoel te zijn voor de ketenverantwoordelijkheid. Terwijl iedere stap in de keten tot ellende leidt, vanaf de aanschaf van de grondstoffen om het te maken, via de productie, de handel en uiteindelijk het gebruik ervan.
Hij noemt verslaving, dumping van drugsafval, witwassen van winsten en het opblazen van puien in panden en in het ergste geval liquidaties. Deze zaken worden in stand gehouden door gebruik. Het zou daarom goed zijn de gelegenheidsgebruiker meer te informeren en te confronteren met de keten die de gebruikers in stand houden om zo te werken aan bewustzijn van dat het niet normaal is om drugs te gebruiken. Hij vraagt of het college met hem deelt dat er winst te behalen is in de bewustwording van de keten via gelegenheidsgebruikers. Hij vraagt of de burgemeester met hem deelt dat daarmee normalisering is tegen te gaan. Hij krijgt hierop graag een reactie.
Hij schaart zich achter de oproep een maatschappelijk debat te laten ontstaan.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) is het ermee eens na te denken over de keten, ook bij kleding, ook bij auto's. Zij is er benieuwd naar te vernemen hoe dat effectief te doen. Bij kleding is het al lastig om mensen bewust te maken van wat er in de keten gebeurt; hoe dat dan te doen met een middel dat helemaal in de illegale taboesfeer zit.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) verbaast zich er over dat op dit platform het ontbreekt aan bewustzijn rond de ketenverantwoordelijkheid. Hij deelt het punt niet van mevrouw Fattal dat dit zich bevindt in de taboesfeer. Hij ziet dat het heel normaal is geworden om drugs te gebruiken en daarover te praten. Wat hem betreft moet niet gedaan worden alsof dit normaal is. Daar zou wat hem betreft ook meer aandacht naar toe moeten gaan.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) begrijpt de woorden van de ChristenUnie. De vraag is hoe als gemeente te communiceren met een doelgroep waarvan niet bekend is wie hij is en hoe die effectief te bereiken. Zij vraagt hoe de heer Van Bergen daar naar kijkt.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) kent succesvolle campagnes uit het recente verleden op het gebied van bijvoorbeeld straatintimidatie. Hij weet dat de gemeente contacten heeft met mensen die de juiste tone of voice hierin kunnen vinden. Hij ziet de taak van de politiek als het geven van die opdracht. Hij heeft er vertrouwen in dat de burgemeester betere mensen kent dan hij als bestuurskundige.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) stelde deze vraag bewust. Uit recent onderzoek blijkt dat voorlichtingscampagnes om drugsgebruik tegen te gaan, vaak averechts werken en dat bij groepen die nog nooit drugs hebben gebruikt een dergelijke campagne zo binnen komt dat degene wel drugs gaat gebruiken. Zij maakt zich zorgen over de richting met dit middel. Zij vraagt of de ChristenUnie haar zorgen deelt.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) deelt die zorg volledig. Hij refereert aan een campagne in Rotterdam van anderhalf jaar geleden. Over het effect daarvan wordt nog levendig gediscussieerd. Hij vindt dat dat niet gekopieerd moet worden. Het is van belang om heel secuur te zijn in de tone of voice. Van belang is de doelgroep

niet te inspireren; het gaat hem erom de juiste boodschap bij de juiste mensen te krijgen.
De heer Van Steeg (CDA) is het eens met heer Van Bergen over de normalisering van drugsgebruik en daartegen iets te moeten doen. Wanneer hij de antwoorden ziet van het college doet het college daar niets aan. Hij vraagt wat de heer Van Bergen van het college verwacht.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) verwacht meer inzet van het college op aandacht voor het gegeven dat drugs niet normaal zijn. Dat is niet direct een verwijt aan de burgemeester. Hij ziet haar regelmatig in de media verschijnen met die boodschap. Hij concludeert dat die boodschap niet overkomt bij de mensen die op een feest een pilletje gebruiken. Daar ligt wat hem betreft de winst.
De heer Van Steeg (CDA) vraagt of dit mogelijk een uitvloeisel is van wat in het Collegeakkoord is geschreven; er wordt vooral naar de gezondheidskant en veel minder naar de repressieve gewezen. Hij vraagt of dat ook niet zo in het Coalitieakkoord staat.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) leest dat Coalitieakkoord op die manier niet. In dat akkoord staan ook randvoorwaarden waaronder gesproken wordt over drugs en binnen die randvoorwaarden wordt er geopereerd. Wat hem betreft kan de heer Van Steeg binnen die randvoorwaarden genoeg haakjes zien waarin de ChristenUnie ook de ruimte heeft kritisch te kijken naar het beleid rondom drugs. Dat is ook wat veel gedaan wordt en wat hij ook vandaag weer doet.
De heer Van Steeg (CDA) is het ermee eens dat iets gedaan moet worden met de normalisering van drugs. Wanneer dat niet gebeurt heeft dat gevolgen voor de effectiviteit van bijvoorbeeld Grenzen stellen en Perspectief bieden; wanneer niet aan de voorkant ervoor gezorgd wordt dat iets gedaan wordt aan het gebruik van drugs, heeft dat direct effect op de resultaten van de inzet op Grenzen Stellen en Perspectief bieden.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) kan de heer Van Steeg wel volgen in zijn redenering. Hij is blij dat hij met hem deelt dat ook op die normalisering stappen te zetten zijn. Hij kijkt er naar uit hierin samen op te trekken.
Hij gaat kort in op criminele activiteiten die gelieerd zijn aan drugs; dit staat al met enige regelmaat op de agenda van deze commissie. Hij veronderstelt het als bekend dat zijn fractie aan deze aanpak zeer hoge prioriteit geeft.
In de gemeente Utrecht lopen meerdere programma's om elementen in deze keten aan te pakken; hij denkt daarbij onder meer aan de nota Grenzen stellen en Perspectief bieden en aan de aanpak mensenhandel. Hij vraagt zich af in het kader van de oproep uit Culemborg, in hoeverre er bij de gemeente Utrecht sprake is van communicerende vaten en van een integrale aanpak met het oog op die hele keten; welke stappen kan het college hierin nog zetten en wat kan de raad daarin doen? Hij vraagt daarop de reactie van het college.
Tot slot is hij er benieuwd naar hoe het college reflecteert op het interview van de burgemeester van Culemborg; de keten die hij beschrijft en de gevolgen van het Utrechtse drugscircuit op andere gemeenten. Hij vraagt of het college zich aansluit bij de oproep tot een maatschappelijk debat en tot meer landelijke regie.

Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) ziet dat drugs een steeds grotere rol gaan spelen in het uitgaansleven van studenten. Zij wil niet zeggen dat het net zo genormaliseerd is als het gebruik van alcohol. De stemming onder studenten is wel dat het daar naar toe gaat.

Haar fractie vindt het belangrijk als stad niet weg te kijken. Niet weg te kijken voor de groeiende aanwezigheid van drugs in de samenleving. Zij wil drugsgebruik ook niet in het verdomhoekje stoppen; liever opereert zij onder het mantra *als je het doet, doe het dan veilig*.
Enkele sprekers voor haar zeiden al dat tussen drugs grote verschillen bestaan in schadelijkheid voor de volksgezondheid. Haar fractie pleit het liefst voor een drugsbeleid waar de meest schadelijke drugs zoals cocaïne en heroïne harder worden aangepakt. Wat haar betreft mogen de minst schadelijke soorten gelegaliseerd en gereguleerd worden – partydrugs. Dat is niet de realiteit. Zo lang dit niet de realiteit is, ziet zij een groot belang in de mogelijkheid van testen en de inzet op bewustwording en het bieden van hulp.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) oppert dat er al een beleid is waarbij harder opgetreden wordt tegen zwaardere drugs en waarbij minder hard wordt opgetreden tegen minder zwaardere drugs, getuige de lijsten 1 en 2 in de Opiumwet.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) doelt met dat onderscheid meer op het reguleren in de zin van dat wanneer mensen wel het besluit nemen MDMA of XTC te gebruiken, zij de keuze hebben om het ergens aan te schaffen waar deze drugs al getest zijn. Zij doelde met haar opmerking meer op de volksgezondheid dan op veiligheid.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) brengt in dat het stadsbestuur momenteel in een situatie leeft waar het niet gelegaliseerd is of gereguleerd; waarop doelt Student & Starter op dit moment dan wel.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) komt daarop later in haar betoog terug. Het gaat haar op dit moment om een stuk bewustwording.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) hoorde zojuist ook de term party drugs. Hij ageerde zojuist tegen het normaliseren van drugsgebruik. Hij vraagt hoe Student & Starter aankijkt tegen aan de ene kant het niet willen normaliseren en aan de andere kant het gebruik van een eufemisme als party drugs.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) streeft naar het gezond omgaan met de mogelijkheid om drugs te gebruiken.
De heer Van Steeg (CDA) herkent dat het grote problemen zijn. Mevrouw Kolenbrander zegt ook terecht dat het stadsbestuur niet weg moet kijken. Daarna gaat mevrouw Kolenbrander op de route “legaliseren, bewust worden”; hij vraagt of dat de urgentie is die past bij de start van haar betoog.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) is meer op zoek naar de bewustwording van de mate waarin drugsgebruik al genormaliseerd is. Zij wil dat vooral onderstrepen. Haar hoop is gevestigd op de legalisering van MDMA zo dat het stadsbestuur hierop grip kan krijgen. Zij beseft dat dat op dit moment niet de stand van zaken is.
De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat aan de ene kant mevrouw Kolenbrander zegt dat er echt iets moet gebeuren en aan de andere kant pleit zij voor normalisering door het testen, door verder legaliseren. Hij vraagt welke van het twee het is voor Student & Starter.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) pleit voor het veilig gebruiken van drugs.
De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat mevrouw Kolenbrander haar betoog begon met grote zorgen over het gebruik van drugs onder studenten en dat er echt iets moet gebeuren. Dan kan in zijn beleving de richting die mevrouw Kolenbrander daarna kiest, het vervolg niet zijn, door alleen maar te pleiten voor veilig gebruik. Daarmee biedt zij geen oplossing voor de grote problemen die er momenteel zijn.

Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) komt zo meteen op mogelijke oplossingen. Zij is begonnen met de constatering van wat zij om zich heen ziet. Zij sluit zich aan bij de inbreng van D66 en GroenLinks over een eventuele lobby naar het Rijk voor bijvoorbeeld een MDMA-pilot.
Haar fractie ziet graag dat het onderwerp drugsgebruik op feesten en festivals in Utrecht bespreekbaar gemaakt wordt. Dat kan door een stand op het festival of bij het uitgaan bij organisaties voorlichting geven over veilig drugsgebruik. Zij denkt dat dit een effectievere manier is om de gezondheid en veiligheid van bezoekers te verbeteren, in plaats van te vertrouwen op een zero tolerance beleid waarvan bekend is dat die in de praktijk nauwelijks wordt nageleefd. Bezoekers laten zich niet tegenhouden door een verbod. Door drugsgebruik bespreekbaar te maken is te zorgen voor meer bewust en verantwoord gedrag van festivalgangers en andere feestvierders. Zij vraagt de wethouder of hij kan toezeggen met de Utrechtse feest- en festi-valorganisaties in gesprek te gaan over het toevoegen van bewustwordingscampagnes tijdens evenementen.
Mevrouw Meerding (VVD) gaat in op de MDMA pilot. Zij hoorde meerdere partijen pleiten die drug onder een andere categorie te laten vallen en daarmee soepeler om te gaan. Zij legt de vraag voor waarom. Kijkend naar de veiligheidsimplicaties, de grote veiligheidsrisico's die met de MDMA-handel gepaard gaan, is dat net zo schadelijk als cocaïne.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) sprak niet over de handel. Zij sprak over het gebruik en de volksgezondheid. Van de zomer verscheen een wetenschappelijk artikel over dat de schadelijkheid van MDMA te verwaarlozen valt ten opzichte van het gebruik van cocaïne.
Mevrouw Meerding (VVD) vindt volksgezondheid één onderdeel van deze discussie. Criminaliteit en veiligheid is de andere kant van de medaille. Zij vraagt mevrouw Kolenbrander zich te beseffen wat dit voor de veiligheid doet. Zij vraagt of Student & Starter dat beseft. Hoe ziet zij dat?
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) beseft dat en kijkt daar niet voor weg. Haar fractie gelooft erin met een experiment de keten beter beeld te krijgen en het te kunnen reguleren.

De heer Van Steeg (CDA) vindt dat drugs en hard drugs een sinistere rol spelen in de stad. Voor velen is het snuiven van een lijntje gewoonte geworden. Het gebruik van cocaïne is in de afgelopen jaren verdrievoudigd. Studentenorganisaties luiden regelmatig de noodklok over het toegenomen drugsgebruik en over het feit dat dat normaal is geworden.
Aan de andere kant is in de kansarmere wijken is te zien dat drugsgebruik en drugshandel een middel is geworden om snel rijk te worden, om juist kansen te krijgen in deze stad en in deze samenleving. Dat is wat hij niet wil bereiken. Daarom is de aanpak van de criminaliteit een grote prioriteit in de stad. Er ligt een directe link naar Grenzen stellen en Perspectief bieden. Hij wil dan wel resultaten zien. Zeker wanneer gekeken wordt naar hoe er wordt omgegaan met drugsgebruik, blijft het drugsgebruik maar toenemen in de stad. Wanneer de normalisering niet wordt aangepakt en ook niet tegen mensen gezegd wordt die gebruiken dat dat effect heeft op wat er op andere plekken in de stad gebeurt, verwacht hij dat Grenzen stellen en Perspectief bieden veel minder resultaten zal gaan opleveren dan van te voren gedacht.
Het college heeft wat dat betreft een tweeslachtig beleid; aan de ene kant wil het college streng zijn met Grenzen stellen en Perspectief bieden en optreden tegen

drugs en aan de andere kant zegt het college niet te willen stigmatiseren, de nadruk te willen leggen op gezondheidsproblemen. Hij legt de vraag voor welk signaal daarmee gegeven wordt als het gaat over drugsgebruik in Utrecht. Welk effect heeft dit ook voor de doelen die het stadsbestuur wil halen op Grenzen stellen en Perspectief bieden.
De heer Koning (D66) vraagt of het CDA in de kern gelooft dat het mogelijk is om drugs uit te bannen uit de samenleving.
De heer Van Steeg (CDA) antwoordt ontkennend. Zijn boodschap is vooral dat aan drugs risico's kleven en dat het stadsbestuur daarvan rekenschap mag geven. De overheid heeft wat hem betreft een norm te stellen. Die norm moet worden gehandhaafd.
De heer Koning (D66) onderschrijft dat er risico's aan kleven. Hij vraagt of het CDA ook ziet dat in de afgelopen 30 jaar een soort van war on drugs wordt gevoerd waarin steeds meer repressieve maatregelen komen, ook bij de landelijke overheid, waarbij steeds weer honderden miljoenen mee gemoeid zijn, maar dat drugsgebruik van specifieke middelen ondertussen een enorme vlucht neemt en in een paar jaar tijd is verdrievoudigd.
De heer Van Steeg (CDA) ziet in de afgelopen decennia vooral een liberale gedachte als het gaat over drugs waar mensen het steeds normaler gaan vinden drugs te gebruiken. Daar zit wat hem betreft een groot probleem. De vraag is veel groter geworden omdat uitgegaan wordt van vrijheid blijheid. Dit wordt gezegd door studentenorganisaties en dit is terug te horen in de horeca, te zien bij FC Utrecht op de tribune. Dat is de realiteit in de stad Utrecht. Die trend wil hij graag keren.
De heer Koning (D66) hoort dan vaak het CDA zeggen dat nog strenger gestraft moet worden, dat er nog meer handhavingcapaciteit tegenaan gezet moet worden, nog meer geld geïnvesteerd in repressieve maatregelen; de recente geschiedenis laat nu juist zien dat dat niets heeft opgeleverd.
De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat ook te leren is van opium uit China; die laat zien dat vrijblijvendheid tot grote ellende kan leiden.
Hij pleit voor een duidelijke normstelling en een overheid die die norm kan stellen. Daarvoor is handhaving en politie nodig.
Hij weet niet of nog repressiever zijn altijd en overal werkt. Hij pleitte voor veel nadrukkelijker het gesprek te voeren over het gebruik van drugs. Hij pleit ervoor als politiek gezamenlijk uit te stralen dat het gebruik van drugs niet normaal is en dat daarin nog een aantal extra stappen te zetten zijn. Dat zal het stadsbestuur verder helpen.
Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met in te gaan op effectindicatoren bij deze agendering over Grenzen stellen en Perspectief bieden. Hij legt de vraag voor of het stadsbestuur daarmee gaat bereiken wat het wil bereiken. Hij legt de vraag voor of het gebruik van drugs in de stad voldoende in kaart is gebracht en of het stadsbestuur hierin een doel gaat stellen dat omlaag te brengen en op welke wijze.
Aan de normalisering van drugsgebruik mag wat hem betreft ook een effectindicator gehangen worden. Hij krijgt daarop graag een toezegging van de burgemeester.
De heer Maas (VOLT) hoort het CDA zeggen over het normaliseren, over meer repressieve maatregelen; hij vraagt naar een voorbeeld van het CDA waar dat ooit heeft geholpen. Hij kent alleen voorbeelden waar dat totaal mislukt is.
De heer Van Steeg (CDA) begrijpt dat heer Maas op een totaal andere planeet woont. Hij merkt op dat er nog nooit zoveel drugsgebruik zijn in deze stad, er is nog nooit eerder zo'n hoog gebruik geweest.

De heer Maas (VOLT) vraagt of de heer Van Steeg onder andere op de hoogte is van de situatie aan de grens met Mexico.
De heer Van Steeg (CDA) antwoordt dat hem die situatie hem bekend is. Er zijn ook veel situaties gekend waarbij drugs zijn vrijgegeven en dat dat heeft geleid tot enorme drama's in de samenleving. Hij bevestigt dat er negatieve effecten zitten aan drugshandel.
De heer Maas (VOLT) hoeft daarvan niet overtuigd te worden; daarover is hij het eens met heer Van Steeg. Het gaat hem om oplossingen te vinden voor de gezondheidsschade, de negatieve effecten, de criminaliteit. Hij is daar naar op zoek. Hij vraagt of de heer Van Steeg die oplossingen heeft.
De heer Van Steeg (CDA) heeft gezegd dat vooral ingezet moet worden op het tegengaan van normalisering van drugsgebruik. Hij ziet daar een enorm probleem. Het klopt dat er veel veiligheidsproblemen zijn in drugs over de hele wereld. In Utrecht is het grote probleem dat er veel vraag is naar drugs met directe gevolgen voor de rest van de stad. Hij vindt het ongelofelijk dat dat mogelijk is.
Hij heeft eerder een vraag gesteld over recidieven; zijn vraag zou worden meegenomen; hij vraagt op welke manier dit geborgd is met deze indicatoren.
Hij heeft vernomen dat het college de omvang van plofkrakers in kaart gaat brengen; hij vraagt of ook in kaart gebracht gaat worden hoe groot de groep is die daarbij betrokken is.
Zijn vraag blijft of met deze indicatoren resultaten geboekt gaan worden. Hij verwacht dat er vooruitgang komt. Hij wil graag zien dat de effectindicatoren gaan leiden tot de nagestreefde doelen.
Hij was blij te vernemen dat D66 voor campagnes pleitte om drugsgebruik tegen te gaan. Zijn fractie zit op de lijn dat met campagnes wel degelijk iets te bereiken is in het streven de normalisering tegen te gaan. Wat hem betreft kan de burgemeester gezamenlijke initiatieven nemen met maatschappelijke organisaties om een norm te stellen tegen drugsgebruik. Al die stappen kunnen worden gezet; hij waarschuwt voor contraproductieve campagnes. Hij roept de burgemeester op werk te maken van productieve campagnes.
De heer Koning (D66) zit op een andere lijn. Zijn fractie zei nadrukkelijk in de overheidscommunicatie niet te betuttelen, precies om dezelfde redenen die mevrouw Fattal aanhaalde: met betutteling wordt een tegengesteld effect bereikt. Hij pleit ervoor in de communicatie eerlijk en helder te communiceren over de middelen die er zijn voor mensen om perspectief te hebben; bijvoorbeeld om verdachte situaties te spotten. Hij vraagt hoe de heer Van Steeg dit ziet.
De heer Van Steeg (CDA) ziet daarbij een voorliggend traject. Hij brengt Jellinek en Trimbos in herinnering; die instellingen kijken naar mensen die echt verslaafd zijn. Dan gaat het om zware gevallen die hopen de weg naar hulpverlening te vinden. Dat hoopt hij ook. Dat voorliggend traject ligt bij de gebruiker. Wanneer de instroom alleen maar groter gemaakt wordt, zal aan de achterkant te zien zijn dat de zwaar verslaafden in de problemen komen. Hij pleit ervoor aan de voorkant te zeggen dat het niet normaal is.
De heer Koning (D66) is het erover eens dat het niet alleen maar vrijheid blijheid is. Volgens hem is hij het er ook over eens dat de gemeente de verantwoordelijkheid heeft om mensen te informeren. Hij is het oneens over hoe dat dit het meest effectief te doen. Uit alle onderzoeken blijkt dat het aanbieden van oprechte informatie het meest effectief is, zo dat mensen zelf een keuze kunnen maken op basis van die informatie. Hij vraagt of de heer Van Steeg dat kan erkennen.

De heer Van Steeg (CDA) kan niet erkennen dat wanneer de maatschappij duidelijke normen heeft hoe om te gaan met drugs, namelijk dat drugsgebruik niet normaal is, en dat het gebruik geen positieve gevolgen heeft voor de stad, en de heer Koning dat ontkent, hij zijns inziens net als de heer Maas op een totaal andere planeet leeft dan hij.
Mevrouw Fattal (GroenLinks) hoopte op nuancering in het verhaal van de heer Van Steeg. Hij begon zijn betoog met dat het gebruik van coke verdrievoudigd is; zij legt de vraag voor waar hij die cijfers vandaan haalt. Dit is haars inziens niet waar. Zij begrijpt dat in dit debat zorgen worden uitgesproken over het normaliseren van drugsgebruik. Wanneer zij kijkt naar de cijfers in 2015 was dat 2,8% en nu 3,8%. Dat is een stijging en dat is erg; maar ten opzichte van twee jaar geleden is het drugsgebruik verminderd. Zij wil dat beeld nuanceren.
De heer Van Steeg (CDA) zal het artikel naar haar toesturen, na dit debat. De cijfers die hij heeft gebruikt, zijn er daadwerkelijk.
Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn met het noemen van campagnes om het normaliseren van drugsgebruik te voorkomen. Hij noemt ook de reactie van het college over het niet hebben van generieke normen en dat normering uiteindelijk niet gaat helpen. Hij ziet dat het wel helpt. Zijn beeld is dat wanneer niet ingezet wordt op normering, dat effect zal hebben op het gebied van de bestrijding van drugsgebruik.

Mevrouw Meerding (VVD) las hetzelfde artikel als de heer Van Steeg. In de afgelopen 10 jaar is het drugsgebruik in Utrecht extreem toegenomen. Het cocaïnegebruik in Utrecht is meer dan verdrievoudigd en is het MDMA-gebruik is met 40% toegenomen. Zij vindt dat schrikbarende cijfers. De VVD maakt zich zorgen over de gezondheidsproblemen die dat met zich meebrengt en ook over wat dit doet met de veiligheid. De gevolgen van grootschalig drugsgebruik en de criminaliteit die daarmee samenhangt is iedere dag terug te zien in de stad.
De heer Koning (D66) vraagt of de VVD zich ook zorgen maakt over het criminaliseren van gebruikers; de VVD staat daarin landelijk voor aan.
Mevrouw Meerding (VVD) vraagt wat de heer Koning daar concreet mee bedoelt. Haar eerste zorg is niet de criminalisering van gebruikers. De eerste zorg die Utrecht heeft is wat haar betreft dat het enorm onveilig is door het drugsgebruik; dat is merkbaar in de straten; daar gaat haar eerste zorg naar uit.
De heer Koning (D66) vindt dat dat perspectief biedt, ook lokaal waarop de VVD zich richt. Hij vraagt of hij die conclusie kan trekken.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat harddrugsgebruik landelijk verboden is. Dat steunt de VVD ook lokaal.
De heer Koning (D66) merkt op dat juist de gebruiker beschermd wordt door de wetgeving; dat is het idee achter het landelijke beleid. Wanneer het gebruik in de taboesfeer gebracht wordt, maakt het bestuur het minder toegankelijk richting de zorg.
Mevrouw Meerding (VVD) begrijpt hieruit waar de heer Koning heen wil; officieel op papier is harddruggebruik nog steeds illegaal. Er is alleen een gedoogbeleid voor cannabis. Er zijn ook nog regels over hoeveel harddrug iemand op zak mag hebben. Maar in principe staat in de wet dat het illegaal is. Haar fractie is van mening dat de gebruiker gewezen mag worden op de wereld die er achter zit en dat achter het pilletje dat genomen wordt veel leed schuil gaat.
De heer Koning (D66) concludeert dat hiermee D66 en de VVD dichter bij elkaar komen. Dit gaat over mensen in positie brengen waardoor zij informatie tot zich

nemen die voor hen relevant is om zelf een afweging te kunnen maken. In dat opzicht komen de partijen dichter bij elkaar. Hij stelt voor dat te verkennen.
Mevrouw Meerding (VVD) vervolgt haar inbreng en verwacht dat de heer Koning wel anders gaat denken over het dichter bij elkaar komen.
De gevolgen van grootschalig drugsgebruik en de criminaliteit die daarmee samenhangt, ziet zij elke dag terug in de stad. Van naalden en drugsafval in speeltuinen tot jongeren die worden geronseld voor drugshandel tot aan vernielingen, geweld en afrekeningen op klaarlichte dag. Zij vindt dat een ongelofelijk serieus probleem en wat haar fractie betreft een van de grootste problemen van deze tijd.
Zij legt de vraag voor wat daaraan lokaal te doen is; lokale legalisering lijkt haar fractie geen oplossing, niet van cocaïne maar ook niet van MDMA. Met legalisering wordt Utrecht alleen maar aantrekkelijker voor drugshandel. Dan is het stadsbestuur nog verder van huis. De VVD is van mening dat de raad dit burgemeester niet moeten aandoen.
Waar het gaat om de gezondheidschade ziet de VVD vooral de oplossing in preventie en bewustwording. Zij vindt het heel belangrijk dat mensen de gezondheidsrisico's begrijpen en dat het niet alleen maar als leuk en onschuldig wordt neergezet. Ook vindt zij het belangrijk dat gebruikers zich bewust zijn van welke vreselijke criminele wereld schuilgaat achter hun gebruik. Zij vraagt welke koers het college momenteel vaart op dit punt. Gaat het stadsbestuur gebruikers aanspreken op hun verantwoordelijkheid of niet? Het is haar nog onduidelijk en zij hoort graag nog meer van de wethouder en de burgemeester.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) is nu ook de draad kwijt bij de VVD; als het gaat om de gezondheid kan zij die fractie volgen; vervolgens stelt mevrouw Meerding voor de gebruikers de les te lezen. Het is maar de vraag of de gezondheid van de gebruiker daarmee geholpen is; die wordt in de taboesfeer gedrukt en denkt wel vijf keer na voordat hij een keer om hulp gaat vragen. Hoe draagt een dergelijke campagne bij andere gezondheid.
Mevrouw Meerding (VVD) heeft niet gesproken over een belerende toon. Zij herhaalt wat zij heeft gezegd: gebruikers ervan bewust maken welke criminele wereld schuilgaat achter het gebruik. Zij denkt dat dat niet per se betekent dat met een belerende vingertje gewezen wordt. Zij opteert voor het verhaal vertellen en oprechte bewustwording bij de gebruiker.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) stelt de vraag hoe daarmee de gezondheid van de gebruiker geholpen is; dit betreft ook de meer kwetsbare gebruikers. Hoe kan de gezondheid bij de VVD voorop staan en toch een dergelijke campagne voorstellen.
Mevrouw Meerding (VVD) heeft niet gezegd dat de volksgezondheid voorop staat in die zin als staat dat boven veiligheid. Zij heeft gezegd preventie belangrijk te vinden. Er wordt nu een beeld geschetst als mag niet meer gezegd worden dat achter dat pilletje een hele criminele wereld schuilgaat. Zij refereert aan andere branches waar wel degelijk bewustwording is ontstaan.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vindt dit geen preventiecampagne. Zij vraagt waarom volksgezondheid niet voorop mag staan.
Mevrouw Meerding (VVD) zet uiteen dat voor haar fractie volksgezondheid en veiligheid samengaan; die prioriteiten gaan hand in hand waarin haar fractie geen rangschikking maakt.
De heer Paalman (HORIZON) merkt op dat gezegd is dat de VVD geen fan is van een belerende toon. In Rotterdam is het college wel degelijk fan van een belerende

toon. Daarom haalt Rotterdam het nieuws. Hij vraagt of hij hieruit kan concluderen dat de Utrechtse VVD het niet eens is met die aanpak.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op niet te durven zeggen dat zij alles op de voet volgt van wat Rotterdam doet.
De heer Paalman (HORIZON) begrijpt hieruit dat de Utrechtse VVD geen belerende toon wenst als het gaat om communicatie over drugs.
Mevrouw Meerding (VVD) wil een campagne die werkt. Uit onderzoek blijkt dat de belerende toon niet werkt. Zij zoekt een campagne die wel werkt.
De heer Maas (VOLT) vraagt zich af of de VVD mogelijk denkt dat juist legalisatie en regulatie de door de VVD genoemde problemen veel gemakkelijker zouden oplossen.
Mevrouw Meerding (VVD) antwoordt nadrukkelijk ontkennend. Zij ziet niet in hoe Utrecht of Nederland zelfstandig kan besluiten tot het legaliseren van bepaalde drugs. Dat werkt haars inziens alleen in de hand dat de drugshandel in Nederland alleen maar toeneemt. Volgens haar worden de problemen daarmee groter.
De heer Maas (VOLT) begrijpt dat. Legalisatie ligt niet aan alleen Utrecht. Hij hoopt dat in Portugal in een groot congres waarbij burgemeester Halsema spreekster is, ideeën worden verspreid; dan zou legalisatie wellicht een probleem zijn. Hij vraagt wat mevrouw Meerding daarvan vindt.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat heer Maas dan zou moeten specificeren wat hij onder regulatie verstaat en hoe dat concreet vorm zou krijgen.
De heer Maas (VOLT) zal dat doen in zijn bijdrage.
Mevrouw Meerding (VVD) vervolgt haar bijdrage met de overstap naar Veiligheid. Wat haar betreft moet het gemeentebestuur drugscriminaliteit keihard blijven aanpakken; dat kan wat haar betreft niet hard genoeg. Zonder dat het gemeentebestuur iets doet, krijgen de criminelen de overhand. Tot haar spijt is het onvermijdelijk dat hierop heel veel politiecapaciteit wordt ingezet. Uiteraard ziet zij in een ideale wereld liever dat het met minder kan. Tot haar spijt is dat niet mogelijk.
Zij roept het college op de raad goed op de hoogte te houden van de aanpak Grenzen stellen en Perspectief bieden; zij wil graag vernemen wat daarmee bereikt wordt. In de raadsbrief is daarop een schot voor de boeg gedaan. Zij blijft dit nauwkeurig volgen. Haar fractie is ook benieuwd naar de middelen die de gemeente heeft om lokaal harder op te treden. Ze noemt in dit verband de patseraanpak van destijds, en het aan banden leggen van het opnemen van contant geld. Zij denkt ook aan het dumpen van drugsnaalden in speeltuintjes. Zij legt de vraag voor of dat lokaal harder is aan te pakken via de APV. Zij vraagt hoe de burgemeester dat ziet.
De heer Koning (D66) vindt dat maatregelen proportioneel moeten zijn en problemen moeten oplossen.
Mevrouw Meerding (VVD) wil graag de allerjongste inwoners beschermen en benadrukt dat drugsnaalden niet in een speeltuin thuishoren.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) heeft kinderen. Zij heeft zelf nog nooit drugsnaalden gevonden in de speeltuin.
Haar fractie bekijkt het drugsbeleid met volksgezondheid als uitgangspunt zonder de ogen te sluiten voor drugscriminaliteit en onveiligheid. Vanuit dit perspectief richt zij haar inbreng op preventie en vroegsignalering, vooral gericht op problematisch drugsgebruik en drugsgebruik door een kwetsbare groep.
Eerder dit jaar besprak het bestuur de tussenrapportage op Grenzen stellen en Perspectief bieden; daarbij is ook gesproken over de inzet op ondermijning.

Haar fractie hecht er aan dit te doen met de inzet op preventie en vroegsignalering zoveel mogelijk op bewezen effectieve methodes. De neiging kan zijn nieuwe dingen te bedenken. Haar fractie heeft zich ook laten overtuigen daarmee voorzichtig te zijn, zeker omdat de middelen en de capaciteit schaars zijn en dat preventie onder druk staat, landelijk en lokaal. Zij vraagt het college of daarop meer zicht is en ook op de impact van de bezuinigingen.
Concreet beschikt de gemeente over drie veldwerkers jeugd, gelieerd aan het preventieteam. Zij hebben nu al meer werk dat zij aan kunnen. Idealiter zouden zij een groter gebied bereiken. Zij moeten voorkomen dat er nieuwe jonge kwetsbare gebruikers bijkomen. Zij proberen steeds outreachend te werken, ook in specifieke buurten en wijken. Haar fractie hecht aan die capaciteit. Zij vraagt of het college het daarmee eens is. Als het preventiebudget schaars is, moet het zo effectief mogelijk worden ingezet.
Preventie is niet altijd voorlichting aan gebruikers zelf, maar vaak moet ook de omgeving beïnvloed worden om echt effectief te kunnen zijn. Zo is het zaak ouders vroeg te informeren, bijvoorbeeld via ouderavonden. Zij doet een suggestie die kennis van de ouders te vergroten over hoe thuis gesprekken te voeren. Wat haar betreft geldt dat ook voor scholen. Scholen zijn vaak al overbelast. Zij hoorde dat in een Raadsinformatiebijeenkomst over Scholen en Veiligheid.
Onder andere Jellinek en Trimbos zetten in op het trainen van IB-ers. (Internbegeleiders), functionarissen en het aanbieden van lespakketten op maat. Zij kunnen nu al niet voorzien in de vraag.
Wanneer de PvdA moet kiezen, kiest haar fractie voor de inzet op deze groepen. De vraag is voor haar fractie hoe de preventie levend is te houden.
De heer Koning (D66) hoort het voor hem bekende pleidooi van de PvdA voor kwetsbare groepen. Hij wil dan wel graag weten of de PvdA de student ook vindt behoren tot kwetsbare groepen.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) licht toe dat zodra drugsgebruik problematisch is, de gebruiker onder kwetsbare groepen valt. De gebruiker kan de drugs laten testen; daarvan maakt die groep veel gebruik. Die groep kent de mogelijke gevolgen; zij vindt dat al een vorm van verantwoord drugsgebruik. Kwetsbare groepen gaan geen uren in de rij staan om de drugs te laten testen.
De heer Koning (D66) licht toe dat het zijn punt is dat studenten vaak deel uitmaken van kwetsbare groepen. Zo is dat te definiëren. Hij denkt dat de opgave veel groter is dan het alleen te doen in het veldwerk, maar ook als stad haar verantwoordelijkheid te nemen richting grotere groepen die te maken krijgen met het aanbieden van drugs.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) merkt op dat dat de woorden van de heer Koning zijn; de HBO en WO-studenten die ervoor kiezen drugs te gebruiken en de grootste groep daarvan, ziet zij zeker niet als kwetsbare groep. Zij kunnen hun drugs laten testen; een deel van het preventiebudget wordt daaraan besteed. Wanneer nu een voorstel wordt gedaan voor herschikking van die middelen - zij heeft geen enkel voorstel gehoord voor extra middelen - zitten de zorgen van de PvdA op andere vlakken en zal haar fractie er eerder voor kiezen daar het geld naar toe te laten gaan.
De heer Koning (D66) kijkt daar anders tegenaan. Hij denkt dat het belangrijk is dat iedereen in de stad in staat is informatie in te winnen. Wanneer gekozen wordt voor het gebruik van drugs. Wanneer het niet in de hand is te houden voor iemand individueel, zou die persoon recht moeten hebben op de hulp en de toegang daar naar toe.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) betreurt het dan dat D66 haar pleidooi niet steunt dat het budget meer bestemd zou moeten zijn voor scholen; nu al kunnen de organisaties de vraag van scholen niet aan. Zij spreekt dan over jongere gebruikers, nog kwetsbaarder, ook vanwege hun leeftijd. D66 heeft daarover laatst die bijeenkomst georganiseerd. Zij hoopt hen aan haar zijde te vinden; vooral in te zetten op die groep.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) gaat door op de studenten, en dan niet zozeer de studenten met verslavingsproblematiek maar meer op de studenten die op gelegenheid gebruiken zonder verslaving en met onverschilligheid jegens alle problemen die voorafgaan aan het drugsgebruik. Hij miste die groep in het betoog van mevrouw Raaijmakers. Wat vindt de PvdA in brede zin daarvan? Vindt de PvdA dat het stadsbestuur daarop een aanpak moet richten en zo ja hoe?
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) deelt de visie van de ChristenUnie daarop niet. Zij denkt zeker niet dat een moraliserende toon daarbij helpt. Ook hier weer staat volksgezondheid voorop. Met het laten testen van drugs hoopt zij in haar betoog die kant te hebben belicht.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) is verbaasd nu al iets te horen over de moraliserende toon van de ChristenUnie. Hij stelde een open vraag en was benieuwd naar de reflectie van mevrouw Raaijmakers. Zijn moraliserende boodschap komt meestal in de derde interruptie. Hij vraagt het antwoord op zijn vraag of hierop een aanpak gericht moet worden of niet.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) antwoordt ontkennend; die aanpak hoeft wat haar betreft niet.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) houdt het bij zijn bijdrage tot nu toe.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) licht toe dat haar laatste punt gaat over het harddrugsverbod. Zij sluit zich aan bij de vragen van GroenLinks. Zij kijkt uit naar de evaluatie. Zij let scherp op de effecten van zorg. Dat is wat haar betreft niet alleen het tegengaan van overlast, maar ook het begeleiden van mensen naar zorg. Hoeveel mensen zijn er nu minder op straat en effectief ondergebracht in de zorg, zijn zij tevreden met die zorg, blijven ze daarbinnen of is na verloop van tijd te zien dat ze op straat terecht komen? Zij hoopt bij de evaluatie te vernemen nu na anderhalf jaar over de lange termijneffecten.

De heer Maas (VOLT) noemt de potentie van Nederland het nieuwe Afghanistan van de drugsindustrie. Zo werd hem verteld door experts. Verwacht wordt dat het verbieden van de papaveroogst in Afghanistan door de Taliban ertoe zal leiden dat Nederland producent nummer één van de synthetische drugs gaat worden. Het vooruitzicht van toenemende criminaliteit, ernstige milieuverontreiniging en de kosten daarmee gepaard, zijn voor zijn fractie een schrikbeeld.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) hoort VOLT zeggen dat op het moment waarop Afghanistan meer kiest voor repressie, dat gaat leiden tot een daling in de productie waardoor Nederland producent nummer één wordt. Hij vraagt of hij dit goed heeft gehoord.
De heer Maas (VOLT) antwoordt bevestigend.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) begrijpt dat dit een voorbeeld is van een positief effect van repressie.
De heer Maas (VOLT) antwoordt met incorrect.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt uitleg.

De heer Maas (VOLT) vergelijkt de Taliban niet met het bestuur in Nederland. Bekend is dat het tot hele andere effecten zal leiden. Het zal een verwoestend effect hebben op de prijs van heroïne in Nederland; dat zal leiden tot een hele andere vorm van drugsverspreiding, namelijk synthetische drugs.
Hij vervolgt zijn betoog met te stellen dat de War On Drugs een mislukking is; hij zou dat liever radicaal over een andere boeg willen gooien. Hij pleit ervoor meer in te zetten op het reguleren en decriminaliseren van drugsgebruik. Dat is veiliger, gezonder, goedkoper en vooral ook voor iedereen veel leuker.
Hij stelt dat aan drugsgebruik heel veel gezondheidsrisico's zitten; daarvoor is hij niet blind. Dat zijn fractie meer onderdelen van de keten wil toestaan, betekent nog niet dat zijn fractie drugsgebruik vrij wil geven; integendeel. Zijn fractie stelt voor als overheid meer regie te nemen en meer te sturen. In plaats van dat het beleid doorslaat naar de ene of de andere kant, vindt zij dat de focus moet liggen op de balans tussen veilig, gezond en duurzaam drugsgebruik waarvan in vrijheid kan worden genoten. Daarom doet hij twee voorstellen en stelt hij twee vragen.
De voorstellen:
Een nieuw experiment starten voor een XTC winkel en voor wiet. Hij ziet graag dat het experiment met de XTC winkel zich richt op een bredere doelgroep en dat de ambitie uit het coalitieakkoord om mee te doen met een wietexperiment de volgende keer wel wordt gehaald.
Met de Utrechtse apothekers in gesprek gaan om te verkennen of en onder welke voorwaarden zij bereid zijn om legaal XTC te verkopen, bijvoorbeeld via de lokale apothekersvereniging. Hij ziet graag hoe de burgemeester over deze voorstellen denkt.
De vragen:
Om veilig drugsgebruik te sturen vindt zijn fractie het een goed idee de meest gevaarlijke synthetische drugs te verbieden; in ieder geval in eerste instantie. De verboden die er nu zijn, zijn niet effectief omdat ze zich richten op individuele middelen. Daarom vraagt zijn fractie de burgemeester, ook in haar rol als voorzitter van de VNG te lobbyen voor een verbod op klasse van middelen in plaats van individuele middelen, zoals dit in Engeland gebeurt.
Hij verneemt graag van de burgemeester hoe het college wil anticiperen op de veranderingen in de internationale drugshandel. Wat gaat het college doen om te voorkomen dat de Utrechtse illegale cocaïne infrastructuur straks de basis is voor een Fentanyl of Nitrazeen-opidemie in de stad Utrecht.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt welk instrument van de burgemeester ingezet moet worden om groepen drugs te gaan verbieden.
De heer Maas (VOLT) licht toe dat daarvoor een verandering opgestart moet worden vanuit het kabinet; een verandering die zich richt op die groepen. De burgemeester zou een rol kunnen spelen in de lobby om dat in gang te zetten.
Mevrouw Meerding (VVD) hoort de heer Maas nadrukkelijk pleiten voor een XTC experiment; zij vraagt hoe het dan zit met de veiligheid. Zorgt dat experiment er niet voor dat de drugshandel alleen maar groter wordt in Utrecht?
De heer Maas (VOLT) merkt op dat dat experiment dat moet uitwijzen. De verkoop van XTC via apothekers kan veel veiliger doordat het ook geproduceerd wordt in legale omstandigheden.

Niet agenderende partijen met een korte aanvulling

De heer Paalman (HORIZON) vindt het voeren van dit debat heel erg goed. Drugs zijn niet dood te zwijgen. In Utrecht wordt massaal drugs gebruikt. Naar zijn gevoel komt er elke week een nieuwe versie van 3MMC uit en steeds met een kleine variatie op de letters en nummers daarin. Over schadelijkheid van drugs is lang te discussiëren. Mensen reageren verschillend op drugs. Waar de een gaat dansen verliest de ander zijn zelfbeheersing. Dat geldt ook voor alcoholgebruik. Iedereen vindt dat prima.
De heer Maas (VOLT) vraagt wat Horizon vindt van het lobbyen om groepen drugs te gaan verbieden zo dat het verhaal van 3MMC daarvan een voorbeeld kan zijn.
De heer Paalman (HORIZON) vindt dat lastig. Hij is het eens met VOLT dat het een kat en muisspel is met alle nieuwe combinaties die te maken zijn. De vraag is wat van de groepen echt te verbieden en waarvan is te zeggen dat het minder erg is.
Hij is het eens met heer Maas dat het mogelijk moet zijn om de hele groep te verbieden, wanneer daartoe reden is.
Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn. Zijn fractie is voorstander van een progressief en liberaal drugsbeleid. Hij was erg verbaasd over de reacties binnen deze raad en binnen de landelijke politiek over grapjes.
Hij vindt het logisch om een stukje van de criminaliteit in de legaliteit te brengen; dan is te zien wat er gebeurt en is dat te reguleren. Dan zijn mensen te helpen die de hulp nodig hebben. Dat is een debat voor de landelijke wetgever. In dat licht is het de vraag wat Utrecht kan doen. Daarop is het antwoord lastig. Hij kijkt in dit licht naar het college. Hij is in ieder geval geen voorstander van een hardhandige aanpak. Het probleem moet bij de wortels aangepakt worden, en niet bij de gebruikers. Er moet een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen overlastgevende gebruikers en gebruikers die niemand lastigvallen.
Hij sluit af met het stellen van enkele vragen aan het college.
(1) Wat is de Utrechtse houding tegenover gebruikers van harddrugs die niemand tot last zijn en thuis of op festivals gebruiken?
(2) Erkent het college dat elke avond massaal in Utrecht wordt gesnoven, of kijkt het college hiervan weg?
(3) Wat vindt het college van het taboe op drugs in de maatschappij; vindt het college het bijzonder dat zoveel mensen het gebruiken, maar dat niemand er voor uitkomt?
(4) Heeft het college plannen om net als in Rotterdam drugsstraatnamen te introduceren, zoals bijvoorbeeld de MDMAliebaan.
(5) Kan een festival echt niet een grapje over drugs maken?
(6) Is de gemeente bereid om een keer op een festival te gaan staan om te laten zien dat de gemeente er ook is voor de gebruikers van drugs en het taboe er op te slechten.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) vraagt zich af of een grapje iets bijdraagt aan de volksgezondheid.
De heer Paalman (HORIZON) ziet het probleem niet als een festival een grapje maakt.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat de drugs die gebruikt worden op het festival nog steeds illegaal zijn; zij vraagt of dat voor de heer Paalman helemaal niet relevant is.
De heer Paalman (HORIZON) brengt in dat het gebruik op een festival gedoogd wordt. Misschien mag het officieel niet van de wet maar het gebeurt, ook met een zekere toestemming van de overheid.

Hij pleit ervoor het grapje in een bepaalde context te zien en er een beetje om te lachen. Hij nodigt de raadsleden uit een festival te bezoeken om te zien dat het realiteit is.

De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) vindt het belangrijk in dit gesprek ook stil te staan bij hoe om te gaan met de troep die in de natuur komt door drugsafval. Dat afval bestaat vaak uit gevaarlijke chemicaliën, plastics en metalen en zijn fractie maakt zich ernstig zorgen over de schade die dat afval toebrengt aan dier, mens en natuur. Ook op straat is het afval er; hij noemt de lachgascilinders die overal te vinden zijn.
Het college rapporteerde dat in 2022 in Utrecht 11 drugsdumpingen waren in Utrecht waarover het college destijds zei dat voor het verwijderen en voor het herstellen van de schade aan de natuur aanzienlijke kosten verbonden waren. Hij vraagt of het college met zijn fractie deelt dat deze schade aan de natuur hersteld moet worden en hij vraagt of dat ook plaatsvindt. Hij vraagt of het college cijfers heeft over drugsdumpingen van 2023. Wat zijn fractie betreft is preventie van drugsafval de beste manier om dit tegen te gaan. Zijn fractie hoopt dat het college hierop flink kan inzetten en hiermee creatief aan de slag kan. De realiteit is dat momenteel in Utrecht gevaarlijk drugsafval is en toegevoegd wordt. Hoe is het college van plan om die schadelijke drugsdumpingen en drugsafval tegen te gaan en kan het college de raad toezeggen de raad over de voortgang te informeren. Zijn fractie wil hierop meer grip krijgen en inzicht krijgen.
De heer Koning (D66) vindt dit een heel belangrijk onderdeel van dit debat. Hij is heel blij dat de heer Van Bemmel dit aan de orde stelt. Hij ziet een parallel met lachgas; sinds lachgas verboden is, worden de cilinders overal gedumpt en leveren die een groot probleem op. Daarvan is te zien dat repressie tot problemen leidt. Hij vraagt of de heer Van Bemmel het met zijn fractie eens is dat het mooi zou zijn wanneer het aanbieden van drugsdumpingen bij milieustraten een goede oplossing zou kunnen zijn, zonder dat daarop repressies zitten.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) overweegt dat dat een goede oplossing zou kunnen zijn. Hij las in eerdere reacties van het college hoe te voorkomen is dat niet méér drugs op de stad afkomen. Hij denkt dat hierin een balans te vinden is, en vooral met cilinders. Daarbij gaat het om een kleine afvalproductie; hij stelt zich voor dat daar naar te kijken is.
De heer Koning (D66) oppert dat de beide partijen die vraag stellen aan het college; of hiervoor ook ruimte te zoeken is, ook landelijk in de wetgeving of bij de landelijke partijen zo dat gemeenten hiervoor meer ruimte krijgen. Hij vraagt of de heer Van Bemmel het daarmee eens is.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) beseft dat zijn vraag aan het college vrij breed was; deze mogelijke oplossing zou daarin passen.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) haakt in op de inbreng van de heer Koning. Volgens hem is het het geval dat cilinders van lachgas al lang voordat de repressiemaatregelen waren uitgevaardigd voorkwamen in natuur. Hij vraagt of de heer Van Bemmel dat ook herkent.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) antwoordt bevestigend en merkt op dat destijds de mogelijkheid ook niet bestond om dit afval legaal af te voeren. Hij ziet nog steeds dat die verbeterruimte er is.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) hoort de heer Van Bemmel spreken over drugs afval. Hij erkent daarvan een groot deel van zijn eigen inbreng over de ketenverant-

woordelijkheid. Hij vraagt of de heer van Bemmel met hem deelt dat dat ook onderdeel is van de verantwoordelijkheid van drugsgebruikers voor het in stand houden van de keten.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) is voorstander van bewustwording bij gebruikers over de klimaatschade die het aanbrengt. Hij hoort de PvdA zeggen dat het mogelijk averechts werkt. Hij weet niet zo goed hoe het zit. Hij heeft zich er niet in ingelezen. Hij denkt dat gezocht moet worden naar manieren om de milieuschade het beste te voorkomen.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt of de Partij voor de Dieren bereid is om met hem te kijken naar een manier waarop te werken is aan bewustzijn bij de drugsgebruikers.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) kijkt graag mee. Hij zal hier later op terugkomen.

De voorzitter constateert dat er geen partijen meer zijn die inbreng willen leveren.

Korte schorsing en hervatting van de vergadering.
De beantwoording
Burgemeester Dijksma dankt de fracties voor hun inbreng. Zij heeft gemerkt dat de raadsleden consistent zijn in het innemen van hun standpunten.
Zij merkt op dat veel gefilosofeerd is; het college gaat daarin niet mee. De gemeente gaat niet over het nationaal drugsbeleid. De burgemeester is niet voornemens om hierop lobbyinitiatieven te gaan ontwikkelen. Het college heeft zijn handen vol aan wat gaande is in de stad. Zij zal de beantwoording op zich nemen waar het de veiligheid betreft, en haar collega zal de beantwoording op zich nemen vanuit het perspectief van de volksgezondheid.
Zij merkt op dat het college er in slaagt op dit beleid een coherent verhaal los te laten; dit in het besef dat de raad daarover zijn oordeel heeft. Zij raadt de raad niet aan in de huidige politieke constellatie in discussie te gaan over zaken die de nationale politiek betreffen. Het college heeft veel energie nodig om zich te focussen op zaken waarop het college goede invloed kan uitoefenen. Zij beveelt dit in de aandacht van de raad aan.
Ze gaat in op de inbreng over de ondermijnende drugscriminaliteit versus het gebruik van drugs. Dan staat Utrecht er niet mooi op. Utrecht scoort wereldwijd behoorlijk hoog als het gaat om het gebruik van MDMA. Dat baart het college zorgen. Zoals alcoholgebruik, en bepaald medicijngebruik, is drugsgebruik niet zonder risico. Zij verwacht dat de wethouder daar uitgebreid op in zal gaan. Het college zal mensen meegeven met wijsheid om te gaan met middelengebruik.
Richting de heer Van Steeg die een rechtstreekse lijn trok tussen effectiviteit van de aanpak en de vermindering van het gebruik; de burgemeester vindt die verbinding niet fair. Zij begrijpt dit vanuit de achtergrond van de heer Van Steeg. Zij heeft begrepen van hem dat hij van mening is dat de overheid een stringent standpunt moet hebben op het gebruik van drugs, los van de criminaliteit.
Het punt is dat de drugscriminaliteit zich in hoge mate ook begeeft op de internationale markt. Het is mogelijk daarover moraliserend te spreken. De burgemeester heeft dat ook wel eens gedaan door uit te leggen dat het haar verbaasde dat het stadsbestuur over heel veel producten heel goed in staat is na te denken over de maatschappelijke kosten, bijvoorbeeld van het eten van vlees. En dat het heel soms haar bevreemdende dat het lijntje en het pilletje nooit in dat daglicht kwam te staan

van hoge maatschappelijke kosten die dat met zich meebrengt. Zij vindt het goed om te merken in het debat in de commissie dat zij daarvoor oog heeft. Dat is lang in deze discussie achterwege gebleven.

De heer Van Steeg (CDA) had gezegd dat het onderdeel is van de resultaten die te bereiken zijn. Wanneer de burgemeester normstelling belangrijk vindt, adviseert hij haar dat dan ook te doen en dat ook in de brieven te schrijven aan de raad.

Burgemeester Dijksma verwacht dat wethouder Eerenberg daarop zal ingaan onder het thema campagnes. Daarin hecht zij aan de woorden van mevrouw Meerding: dat het wel moet werken. Zij stelt voor de experts daarin voorop te laten gaan. Die zeggen wel iets anders dan de voorbeelden die genoemd zijn zoals Rotterdam. Zij begrijpt de politieke behoefte aan een harde normering vanuit de burgemeester; het is maar zeer de vraag hoe effectief het is. Zij is voor effectiviteit. Zij vindt het van belang de experts te volgen en geen zaken te doen die averechts werken. Dat dreigt dan wel te gebeuren.

De heer Van Steeg (CDA) bevestigt dat bij een averechts effect niemand gebaat is. Hij begrijpt dat de burgemeester daadwerkelijk de behoefte voelt om die normering toe te passen, maar dat het moet werken.

Burgemeester Dijksma antwoordt dat zij ook hierin graag haar eigen route kiest. Een van de thema's die naar voren werd gebracht was Fentanyl. Zij vindt dat voorzichtigheid geboden is met een vorm van normering over het gehele spectrum als het gaat om drugsgebruik. Het is niet voor niets dat Nederland een traditie heeft op het mogelijk maken van bezit en een traditie die tot nu toe heel erg goed heeft uitgepakt op het niet criminaliseren van gebruik. Het debat is genuanceerder dan soms naar voren komt in de politieke discussies. Zij zou niet één vorm van normering over het hele spectrum willen leggen.

De heer Van Steeg (CDA) heeft die nuance ook proberen aan te geven. Hij stelt voor dat onderscheid ook te maken en te beginnen met de normering te leggen over cocaïnegebruik.

Burgemeester Dijksma vindt dat zij terughoudend moet zijn met normeringen; dat moet ook gecommuniceerd worden. Ook dat vraagt op een verstandige manier beleid. Het college is met studentenorganisaties en met heel veel andere in gesprek. Bij Trimbos zitten de experts op dit dossier. De wethouder zal uitgebreid vertellen wat zij daarbij meegeven. Het college heeft ze een paar belangrijke guidelines meegegeven. Dat betekent ook dat het gemeentebestuur niet moet doen aan massacampagnes. Die veroorzaken eerder interesse in drugsgebruik dan dat daarmee mensen worden gewaarschuwd. Die zeggen iets over de toon en over het opzoeken van specialistische doelgroepen. Zij stelt voor dat de wethouder daarover straks meer vertelt.

Wel degelijk is er ook een relatie gelegd met Grenzen stellen en Perspectief bieden. De burgemeester denkt dat het belangrijk is om daarin iets te zeggen over het algemene debat over drugs en het sluiten van het net. Zij denkt dat de parameters die het college de raad gestuurd heeft belangrijk zijn in het meten van succes. Zij merkt dat dat een lastig bewijsbaar verhaal zal blijken te zijn. Uiteindelijk komt het erop neer dat iedere jongere die eerder crimineel gedrag vertoonde en geen recidivist werd, een succesverhaal is in zijn eentje. Dat kost heel veel tijd en energie. Het college is pas net begonnen. Ook zij heeft het ongeduld van de heer Van Steeg. Zij wenst dat te beteugelen. Dat is niet in labels te vatten van wat goed en wat slecht gaat. Het college zal bereid moeten zijn zaken bij te stellen zodra het college merkt dat het niet werkt. Dat zal het college ook de raad laten weten.

De heer Van Steeg (CDA) vraagt wanneer het stadsbestuur zijn doel bereikt heeft en hoe de effectindicatoren daartoe leiden. Hoe krijgt de raad dat inzichtelijk?
Burgemeester Dijksma merkt op dat het doel ook kan zijn drugscriminaliteit verdergaand te laten groeien; dat is niet zomaar in cijfers te vatten – liever nog ziet zij het aantal criminele clusters dalen. Wanneer heel vaak grote drugsvangsten plaatsvinden of zaken stukgemaakt worden, kan het in de beleving veel erger worden, terwijl het bestuur tegelijkertijd heel succesvol is. Het college loopt tegen dat dilemma aan. Naarmate het college er meer bovenop zit, zal feitelijk veel meer te zien zijn en komt het naar de oppervlakte. Dat is bij ondermijning het grote ingewikkelde; dat speelde zich heel lang onder de radar af en het college zet daar letterlijk het licht op.
De heer Van Steeg (CDA) begrijpt dat. Daarvoor zijn deze effectindicatoren. Gezamenlijk zouden ze het beeld moeten geven dat het de goede kant op gaat. Daar zoekt hij naar; hoe krijgt het stadsbestuur dat inzichtelijk?
Burgemeester Dijksma licht toe dat door in de optelsom te zien dat het bestuur meer en meer in staat is jongeren letterlijk te redden uit de klauwen van criminelen. Een aantal belangrijke uitgangspunten die gezamenlijk vast te stellen, is de afname van het aantal recidivisten, waarbij het college een halt toeroept aan de jonge aanwas en de verjonging in de jonge aanwas. In een markt die zo overduidelijk produceert voor vooral het buitenland, zou het in de ogen van de burgemeester oneerlijk zijn om bijvoorbeeld het Utrechtse drugsgebruik wel of niet als een bepalende succesfactor daarin mee te nemen.
De burgemeester gaat in op een aantal praktische voorstellen van raadsleden. Mevrouw Fattal vroeg haar of wellicht vaker geseponeerd moet worden en ingezet op hulp. Zij zet uiteen dat het Openbaar Ministerie daarover gaat en niet de burgemeester. Punt 2 is dat haar indruk is dat het OM dat ook bij voorkeur doet. Het OM heeft een enorm tekort aan capaciteit, moet hele scherpe keuzes maken, en gaat liever achter grote vissen aan om anderen te helpen in hulp terecht te komen; daarom richt het stadsbestuur gezamenlijk de aanpak op de jongeren. Daaraan werkt het Openbaar Ministerie ook mee. Dat betekent vaak iets in of het een strafmaat wordt of een hulp.
Meerdere commissieleden vroegen naar een verbod op harddrugsgebruik in de openbare ruimte en de evaluatie. Binnenkort zal het bestuur daarover komen te spreken. Die evaluatie gaat naar de raad. De burgemeester hoopt dit voor Kerst bediscussieerd te hebben met de raad; er moet een afweging gemaakt worden over de APV. De raad heeft er recht op om bijtijds zijn afweging te kunnen maken. De samenhang van de verschillende repressieve middelen en het extreem inzetten op het toeleiden van mensen naar zorg, is naar de mening van het college succesvol. Zij bevestigt richting heer Van Steeg dat het college hierop wel degelijk meer grip krijgt. Het is niet onbeheersbaar en ook niet dat die groep groter is geworden; eerder kleiner. Bovendien is het een groep die bij het college bekend is. Desalniettemin blijft de stad een magneet voor mensen die komen genieten van het grootstedelijk leven met alle voor- en grote nadelen. Zij stelt voor dat debat te vervolgen op een ander moment. Daarvoor is in deze vergadering onvoldoende tijd. Zij ziet uit naar dat debat en te zien zal zijn dat het een genuanceerd verhaal is waarbij te zien is dat de optelsom van de repressieve kant, maar vooral ook de zorgkant en de aanbodkant daarvan juist voor een balans zorgen waarvan de burgemeester denkt dat de raad zich daarbij thuis kan voelen. Die opdracht heeft de raad het college meegegeven. Wethouder Streefland en zij hebben daar full force op ingezet.

Richting de heer Koning gaat de burgemeester in op het aantal coffeeshops in Utrecht. Zij kan twee dingen daarover zeggen. Het maximum aantal is nog niet bereikt; in de komende jaren is er ruimte om te groeien. Voor haar is dit geen principiële kwestie. Het leven zit niet vast op een getal.
De behoefte aan coffeeshops lijkt eerder af te nemen dan toe te nemen, zo blijkt uit cijfers uit het gebruik. De burgemeester ziet geen principiële belemmering om te doen wat de heer Koning zegt, zij het dat het nu geen acuut ervaren probleem is. Wanneer de raad van mening is dat het kader ruimer moet worden om mee te groeien met de groei van de stad, vindt zij dat dat initiatief uit de raad moet komen. Dan moet de heer Koning bij zijn collega's nagaan of zij het met hem eens zijn. Zij zal dit niet op voorhand ontraden. Zij merkt hierbij op dat het niet gemakkelijk was om de coffeeshops in de stad een plek te geven. Het gaat hierbij ook om de verspreiding van het aanbod in de stad; zij vindt dat een belangrijk gegeven.
Richting de ChristenUnie gaat zij in op de parafrasering van de burgemeester van Culemborg. Het is belangrijk maar doe het met beleid. De heer Van Bergen gaf dat zelf ook aan.
Als het gaat om lobbyen heeft zij al gezegd dat zij daarop niet zit te wachten.
Het college neemt zich voor een afzonderlijke aanpak te richten op plofkraken; dat is een fenomeen onder de jeugd in Utrecht waarover het college zich veel zorgen maakt. Zij bevestigt dat het een manier is voor de jongere om zich in te kopen in de drugscriminaliteit; dat is een verkeerde en gevaarlijke steppingstone. Te zien is ook steeds weer dat mensen grote risico's lopen. En daarbij ook het leven laten. Het heeft om heel veel redenen de volle aandacht van de Driehoek in Utrecht en ook op regionaal niveau in Midden Nederland met de politie.
Richting de commissie benadrukt de burgemeester dat mevrouw Raaijmakers gelijk heeft dat niemand dekking heeft geleverd voor suggesties voor campagnes. Momenteel zijn er spannende begrotingsdiscussies gaande. Jellinek heeft het al moeilijk genoeg.
Mevrouw Raaijmakers spreekt over "kwetsbare groepen voorop"; de burgemeester is het persoonlijk daarover eens.
De heer Maas stelde een vraag over apothekers naar aanleiding van het rapport van de XTC winkel; de burgemeester verwijst de beantwoording door naar wethouder Eerenberg.
De burgemeester maakt zich zorgen over de Fentanyl-epidemie. Zij heeft de New York Policedepartment bezocht en zag in verschillende steden in de VS hoe totaal verwoestend die drug is. Die drug is extreem verslavend. Het leidt tot heel veel situaties waarbij mensen letterlijk sterven op straat of in de bibliotheek of waar dan ook. Momenteel wordt het debat gevoerd of alle medewerkers van openbare instellingen zoals bibliotheken voorzien moeten worden van een middel om hulp te verlenen aan gebruikers en of medewerkers het middel moeten kunnen toepassen. Landelijk wordt de ontwikkeling hierin zeer goed in de gaten gehouden.
De heer Maas (VOLT) merkt op dat onlangs er een onderschepping geweest van dit soort middelen in de regio Delft. Hij vraagt of de burgemeester aanwijzingen heeft dat er iets in die geest in Utrecht staat te gebeuren.
Burgemeester Dijksma kan niet in algemene zin daarover iets zeggen. Zij is lid van het strategisch beraad Ondermijning waarin heel veel experts zitten, zoals de douane, medewerkers van departementen om over ondermijnende criminaliteit te spreken; dan komt het vooral neer op coke. Dan houdt het college ook deze stroom

in de gaten. Tot nu toe rinkelen bij het college niet alle alarmbellen. Het college ziet hier strak op toe; dat geeft het gevaar ervan aan en de zorgen die er over heersen.

Het college kijkt niet weg van cokegebruik, zo zegt burgemeester Dijksma richting de heer Paalman. Ook zij vindt het gebruik problematisch. Zij vond het heel goed en moedig dat de Utrechtse studentenorganisaties hierover aan de bel trokken. Het stadsbestuur moet het vooral ondersteunen.
De burgemeester vindt het type grapje waarover sprake was niet lollig.
De heer Paalman (HORIZON) bevestigt dat heel veel festivals een zero tolerance-beleid voeren. Hij vraagt wat de waarde is van een dergelijk beleid als iedereen weet dat er massaal gebruikt wordt. Hij vraagt zich dan af in hoeverre in dat licht een grapje afbreuk doet aan de geloofwaardigheid van een organisator.
Burgemeester Dijksma antwoordt dat het wellicht niet afdoet aan de geloofwaardigheid van een organisator naar de evenementenbezoekers, maar wel naar de overheid. De overheid is ook het adres waarmee afspraken gemaakt wordt over vergunningen.
De heer Paalman (HORIZON) legt de vraag voor of zero tolerance dan vooral zero tolerance op papier is. Hij herhaalt zijn vraag in die zin dat hij vraagt wat de waarde is van een zero tolerance.
Burgemeester Dijksma vermoedt dat dat te maken heeft met normering.
Zij vervolgt haar beantwoording met te benadrukken geen voorstander te zijn van het hernoemen van straatnamen. Zij vindt dat ontzettend onverstandig.

Wethouder Eerenberg dankt de commissie voor haar uitnodiging aan hem om aanwezig te zijn bij dit debat. Hij schetst hoe hij betrokken was bij het debat in deze commissie.
Hij gaat in op de volksgezondheidsblik op drugsgebruik. Hij merkt dat daarvan beelden door elkaar heen lopen. Het meest gezonde is geen drugs te gebruiken.
Hij ziet hierin een drietrapsraket (1) het voorkomen of uitstellen van drugsgebruik, (2) problematisch gebruik voorkomen, en (3) de gezondheidschade beperken bij recreatief gebruik. Het genuanceerde maakt dat er kansen zijn om hiermee iets te doen. In die zin beantwoordt hij de inbreng van de commissie.
Wat nodig is om drugsgebruik te voorkomen en uit te stellen, zijn vooral gesprekken. Gesprekken met doelgroepen op een manier waarop doelgroepen het gesprek tot zich kunnen nemen. Dat betekent dat een ander gesprek gevoerd moet worden op een basisschool, weer een ander gesprek op het voortgezet onderwijs gedifferentieerd naar het type onderwijs en met studenten moeten ook weer andere gesprekken gevoerd worden, laat staan de gesprekken met gebruikers die gevoelig zijn voor harddrugsgebruik, bijvoorbeeld daklozen.
Er bestaat niet één campagne nodig om tot gezond drugsgebruik te komen. Er bestaat ook niet een manier om het gesprek te voeren waardoor iedereen overtuigd raakt. Alle experts en de wethouder zijn het eens over hierover geen kramp te laten bestaan. Drugsgebruik komt voor in de samenleving. Vanuit verschillende politieke achtergronden zijn daarover in de commissie oordelen geveld. Zijn praktische insteek is om te aanvaarden dat het drugsgebruik er is en dat dan maar beter, eerlijk en fatsoenlijk daarover gecommuniceerd kan worden, passend bij de doelgroep. Dat helpt om die eerste stap in het volksgezondheidbeleid waar te maken: voorkomen of uitstellen van gebruik.

Het werkt evident niet om groot op allerlei billboards gebruikers van drugs in de hoek te zetten. De meeste mensen die recreatief drugs gebruiken zijn niet dom. Hen hoeft niet verteld te worden dat het geen broccoli is wat ze nemen. Hen hoeft ook niet verteld te worden dat die pilletjes op een vervelende manier tot stand komen en dat daarachter een enorm foute wereld zit. Wat een dergelijke campagne per ongeluk kan doen ondanks alle goede bedoelingen, is dat langsfietsende nietsvermoedende mensen geïnspireerd worden. Hij vraagt voor een averechts effect.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) vraagt zich af op wie de wethouder reageert. Hij riep op tot een campagne, maar niet tot stoere teksten op billboards. Hij riep op tot een bepaalde sensitiviteit.

Wethouder Eerenberg beantwoordt in algemene lijnen en spreekt geen individueel raadslid aan op de precieze woorden; dit zat in sommige van de bijdragen. Hij gaf daaraan zijn kleuring. Campagnes zoals in Rotterdam hebben gevaarlijke neveneffecten en de gebruiker wordt er niet door overtuigd.

De heer Van Bergen (ChristenUnie) is enigszins gerustgesteld door dit antwoord van de wethouder. Hij is dan benieuwd wat er dan wel kan; op welke manier kan de gebruiker die zich volgens de wethouder bewust is van die keten en zich er desondanks niets van aantrekt; hoe pakt het stadsbestuur dat dan wel aan?

Wethouder Eerenberg herhaalt dat dit in gesprek gaat; geen abri's, geen posters, geen flyers. Het is dan van belang om bijvoorbeeld als expert bij de studentenvereniging aanwezig te zijn met uitleg en dan niet moraliserend. Dat zijn argumenten over wat het met je doet sterker dan argumenten over de wereld er achter. Dat blijkt uit ervaring.

D66 vroeg heel concreet of iets mogelijk is richting de doelgroepen.

Mevrouw Meerding (VVD) komt hierop terug in dezelfde lijn als de ChristenUnie - er wordt nu door de wethouder als door de burgemeester gezegd dat campagnes niet werken en dat dat betuttelend zou zijn. Zij is het eens met heer Van Bergen; meerdere partijen hebben het woord campagne niet gebruikt, maar stelden in gesprek te gaan en dat niet betuttelend te doen. Zij is ook verbaasd over dat de wethouder zegt dat iedereen wel weet dat er een criminele wereld achter schuilt en dat dat niet meer benoemd hoeft te worden. Zij stelt dat niet iedereen dat weet. Dat is iets van de laatste jaren. De vraag is of iets is te doen aan de bewustwording daarvan. Zij vraagt of de wethouder het daarmee eens is.

Wethouder Eerenberg merkt op dat de commissie daarover heeft gesproken met de burgemeester. Hij bevestigt dat er een criminele wereld schuilgaat achter de drugshandel. Hij geeft inbreng vanuit het perspectief van volksgezondheid. De ervaring met dit type recreatief gebruikers, is dat die gebruikers goed weten wat ze aan het doen zijn.

Mevrouw Meerding (VVD) constateert dat zij het niet eens wordt met de wethouder. Zij kent heel veel mensen die zich niet bewust waren van de wereld die achter de drugs schuilging. Daarom blijft het haars inziens belangrijk om net als met andere onderwerpen die stap gezamenlijk te maken.

Wethouder Eerenberg is het erover eens dat die wereld er achter zit; dat moet ook verteld worden en dat doet de burgemeester met verve. Zijn antwoord is ontkennend op de vraag of het benoemen van de wereld die schuilgaat achter de drugs naar de gebruikers verschil maakt voor de gebruikers om een pilletje al of niet te nemen wanneer ze op een feestje zijn. Het gaat gebruikers om de kick in het hier en u; in dat licht moeten andere gesprekken gevoerd worden met hen over recreatief en verantwoord drugsgebruik.

De wethouder antwoordt bevestigend op de suggestie van D66 anders te communiceren richting studenten die nu benaderd worden door dealers. Het college doet al heel veel in gesprekken bij studieverenigingen, studentenverenigingen, op de hoge school, bij het MBO. Dat staat onder druk. Hij laat dat bij de raad ook vanwege het budgetrecht van de raad. Het is mogelijk om organisaties subsidies te geven die dat voor het college doen.
De PvdA ging in op de preventie van problematisch gebruik van drugs. De wethouder zet uiteen dat dat zeer onder druk staat. Het college is bezig met de invulling van een bezuiniging van 257.000 euro. Hij geeft enkele denkrichtingen mee: alle veldwerkers weg, alle lokale ondersteuning weg, en er zijn meer varianten mogelijk. Het gaat om 18% van het budget. De wethouder zal de raad een brief schrijven over het effect van de bezuinigingen op preventie in vrij brede zin. Hij vermoedt dat de raad hierover meer wil debatteren. De raad kan die brief in het eerste kwartaal van volgend jaar tegemoet zien.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vraagt of dit al ingaat met ingang van 2025. Wanneer de raad deze brief ontvangt, is dit dan al in werking getreden of kan de raad daarover nog spreken?
Wethouder Eerenberg antwoordt dat de raad daarover nog kan spreken. Dit gaat in in 2026. De raad heeft dit besloten.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) hoort dat vaker. De raad heeft een besluit genomen over het bedrag, maar niet de precieze invulling ervan. Daarom vindt zij het van belang hierover nog te kunnen spreken.
Zij vraagt of de wethouder de impact van de bezuinigingen van het Rijk meeneemt in die brief. **Wethouder Eerenberg** antwoordt bevestigend.
Hij vervolgt met het derde aspect aan de blik op drugsgebruik vanuit het perspectief van volksgezondheid. Het doel is zo min mogelijk gezondheidsschade te laten ontstaan wanneer mensen drugs gebruiken.
Eén van de middelen die gebruikers ter beschikking staan, is het testen van pilletjes. Een aantal partijen zegt dat met de beschikbare apparaten sneller te testen is en dat daarmee de wachtlijsten weg te werken zijn. Hij hoort ook dat in de commissie gezegd is dat er meer testcapaciteit moet komen; Jellinek zegt dat ook. Dat is mogelijk door de openingstijden van Jellinek te verruimen. Dat kost geld en de raad moet de wethouder daarbij helpen. Of moet gesleuteld worden aan de regel “testen op een evenement” met een aanpassing in de praktijk? Hij vindt het debat in de raad onvoldoende om dit voor de raad te gaan uitzoeken. Hij weet dat een aantal raadsleden hierover anders denkt. De wethouder kan dit in kaart brengen. Hij gaat dan ook met Jellinek het gesprek aan; hij gaat dan iets in gang zetten dat spannend is, maar dan wil hij zeker weten dat hij een raadsmeerderheid bedient. Daarom legt hij dit terug bij de raad.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vindt het belangrijk dat ook kosten meegenomen worden in dat onderzoek. Zij verneemt dat dan ook graag.
Wethouder Eerenberg antwoordt bevestigend.
De heer Koning (D66) voelt daarvoor maar hij begrijpt de vraag van mevrouw Raaijmakers hierover. Het antwoord daarop is essentieel. Het is dan ook goed wanneer het college kijkt naar de evenementen of locaties die zich daarvoor goed laten lenen. Hij denkt dan dat hiervoor een meerderheid te vinden is in de raad.
Wethouder Eerenberg neemt daarvan nota.
De wethouder sluit zich aan bij alles wat de burgemeester heeft gezegd over het experimenteren van gemeentewege met verstrekking van middelen.

De heer Paalman (HORIZON) had gevraagd of de gemeente op festivals wil staan. Hij vraagt of de wethouder nog bij zijn vraag terecht zou komen.
Wethouder Eerenberg antwoordt dat de mensen van Unity dat veel beter kunnen.
Mevrouw Kolenbrander (Student & Starter) vraagt of Unity verplicht is om op elk festival te staan.
Wethouder Eerenberg antwoordt ontkennend. Dat heeft ook met budget te maken.
De heer Maas (VOLT) vraagt of dit betekent dat onder geen enkel beding lokaal een experiment uitgevoerd kan worden.
Wethouder Eerenberg schat het in als kansloos; hij schetst de sfeer waarin gesprekken met het kabinet gevoerd worden. Hij adviseert VOLT zich te focussen op zaken waarop de gemeente wel invloed heeft zo dat het verantwoord gebruik verbetert.
Hij antwoordt bevestigend op de vraag van HORIZON of het college het drugsgebruik in de stad erkent.
Hij antwoordt ontkennend op de vraag of XTC te verstrekken is via de apotheek. De staatscommissie heeft gezegd dat het mogelijk te verstrekken is als medicijn voor PTSS. Dan zal dat via de apotheek verstrekt moeten gaan worden. Het vorige kabinet heeft gezegd in het najaar met zijn beleidsreactie te komen. Dit kabinet heeft pro forma gezegd daarover niet al te veel meer te willen zeggen.

Burgemeester Dijksma had nog een antwoord te goed op de vraag van de Partij voor de Dieren over het dumpen van drugsafval. Zij heeft dit opgevraagd via de politie. Utrecht heeft een nationaal overzicht over de locaties van dumpingen en daarin ook dumping per eenheid en provincie. Het wordt niet apart bijgehouden. Als het gaat om de stad Utrecht gaat het om hele kleine aantallen. Wanneer een dumping wordt aangetroffen, wordt het college direct geïnformeerd. Die dumpingen zijn wel degelijk een probleem, maar meer in andere delen van Nederland en vooral in buitengebieden. De wethouder noemt in dat verband Zeeland, Brabant, het oosten van Nederland. Daar neemt dumping exponentieel toe maar dan gaat het om veel hogere aantallen dan de eenheid Midden Nederland. Utrecht zit met dumping onder het landelijk gemiddelde.
De heer Van Bemmel (Partij voor de Dieren) merkt op dat daarover cijfers waren in 2023. Hij legt de vraag voor of het nog een optie is voor lachgascilinders.
Burgemeester Dijksma antwoordt niet gesuggereerd te hebben dat er geen cijfers zijn. Zij heeft alleen gezegd dat die cijfers er zijn per eenheid en dan niet alleen over 2023, maar over meerdere jaren.
Met betrekking tot de tweede vraag is een afzonderlijk debat gevoerd. De burgemeester verwijst daarvoor naar wethouder Schilderman die vanuit haar portefeuille daarmee in de weer is.

Gemiste vragen?
Mevrouw Meerding (VVD) vraagt de burgemeester wat extra te kunnen doen, ook in de eigen APV; zij had drugsnaalden in speeltuinen genoemd en gevraagd of daarop gehandhaafd wordt.

De heer Van Steeg (CDA) merkt op dat de burgemeester iets gezegd heeft over de effectindicatoren en over het bijhouden van drugsgebruik in de stad; het rioolwater onderzoek. Daarover staat iets in het rapport. Hij vraagt wat daarin wordt meegenomen.

Hij vraagt hoe het meenemen van recidieven wordt geborgd en ook plofkraken. Het gaat hem niet alleen over de aangehouden plofkrakers maar ook over de groep die in beeld is, de groep die hierbij betrokken is; wordt dat ook meegenomen in de effectindicatoren. Dat zegt zijns inziens veel meer over de effectiviteit van het beleid.

Burgemeester Dijksma heeft ruggespraak gehouden over de finetuning van de effectindicatoren; het college komt daarover terug bij de voortgangsrapportage. Daar zal het college een en ander breder in beeld brengen.
De burgemeester kent het voorbeeld van naalden in speeltuinen; dat speelde vorig jaar in het Hieronymusplantsoen en de school aldaar. Dat was een van de redenen waarom de raad destijds heeft ingestemd met het verbod op het gebruik van hard-drugs in de openbare ruimte. Feitelijk is met dat verbod de effectiviteit ontstaan om goed te kunnen handhaven op het moment waarop zich dat soort situaties voordoen. De burgemeester benadrukt dat het college hierover niet dagelijks berichten ont-vangt. De vondst was ook heel invasief voor de ouders van schoolgaande kinderen.

De voorzitter vraagt de agenderende fracties of zij hun doel bereikt hebben met deze bespreking.

Mevrouw Fattal (GroenLinks antwoordt bevestigend.
De heer Koning (D66) vindt het goed om een raadsuitspraak te doen over de wenselijkheid van een pilot met testen op locatie.
Hetzelfde geldt voor hem dat zijn fractie besluitvorming wil hebben over het uitbrei-den van het aantal vergunningen voor coffeeshops.
De heer Van Bergen (ChristenUnie) merkt dat er licht zit tussen wat hij voor ogen had met bewustwording en wat de wethouder heeft geschetst. Hij zal zich beraden over eventuele moties.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) denkt na over de ophanden zijnde bezuinigingen.
De heer Van Steeg (CDA) zocht naar de effectiviteit van campagnes. Hij heeft kennis genomen van de desbetreffende beantwoording door het college. Hij wil nagaan wat wel en niet kan; hij verneemt graag met de heer Van Bergen wat daar is te doen.
Hij wil iets doen met de effectindicatoren en met de doelmatigheid als het gaat om wat wordt bereikt met Grenzen stellen en Perspectief bieden.
Het is aan de agenderende partijen om een agendering voor te stellen voor deze voorstellen.

De voorzitter sluit de vergadering om 16.50 uur.

TOEZEGGINGENLIJST

Naar aanleiding van agendapunt 8: Drugs(criminaleit) zegt de burgemeester toe dat er:

- In Q1 2025 een raadsbrief volgt over het effect van de bezuinigingen op preventie (ingaande per 2026), inclusief de impact van bezuinigingen van het Rijk.